

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „TEOLOGIA OGÓLNA”

I. Postanowienia ogólne

1. Praktyki studentów specjalności „teologia ogólna” na Wydziale Teologicznym UKSW reguluje obowiązujący Regulamin praktyk studenckich, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 21/2015 Rektora UKSW z dnia 25 czerwca 2015 roku oraz Uchwała Rady Wydziału Teologicznego z dnia 22 stycznia 2018 roku w sprawie praktyk studentów na Wydziale Teologicznym.

II. Organizacja i przebieg praktyk

2. Programem praktyk objęci są studenci III, IV i V roku specjalności „teologia ogólna”.

3. Merytoryczną organizacją, koordynacją i nadzorem przebiegu praktyk specjalności „teologia ogólna” zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku teologia specjalność teologia ogólna, a od strony administracyjnej odpowiada Biuro Karier UKSW.

4. Praktyki odbywają się w placówce zaakceptowanej przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk. Wykaz placówek, w których student może realizować praktyki, znajduje się na stronie Biura Karier UKSW (zakładka: proponowane miejsca praktyk). Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, pod warunkiem, że profil działalności danego zakładu pracy jest zgodny z programem studiów, a Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk zaakceptuje wskazane miejsce praktyk (zob. Regulamin praktyk studenckich w UKSW par. 2).

5. Praktyki mogą odbywać się:

- a. w ramach ruchów formacyjnych, pielgrzymek, w domach rekolekcyjnych;
- b. w instytucjach zajmujących się wydawaniem i gromadzeniem publikacji teologicznych;
- c. w szpitalach i hospicjach.

6. Przed odbyciem praktyk, student jest zobowiązany do zapoznania się z aktualnym Regulaminem praktyk studenckich w UKSW, Regulaminem i programem praktyk dla danej specjalności.

7. Minimalny wymiar godzinowy praktyk studentów specjalności „teologia ogólna” wynosi 160 godzin. Student realizuje praktyki w dwóch miejscach spośród trzech obszarów (a,b,c) określonych w punkcie 5. niniejszego Regulaminu, po 80 godzin w każdym. Student nie może wybrać dwukrotnie praktyki tego samego rodzaju.

10. Zaliczeniem praktyk zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk. Student uzyskuje zaliczenie praktyk wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk w karcie praktykanta i/ lub innym dokumencie, stosownie do wybranej procedury praktyk.

11. Po uzyskaniu zaliczenia praktyk przez Pełnomocnika, student udaje się do Biura Karier z oryginałem i kopią dokumentów odpowiednich dla wybranego schematu realizacji praktyk, by uzyskać potwierdzenie odbytej praktyki. Kopię dokumentu student pozostawia w Biurze Karier, a zaparafowany oryginał składa w dziekanacie.

11. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności oraz terminowości przed rozpoczęciem praktyk, w trakcie ich realizacji oraz po ich zakończeniu. Student jest zobowiązany uzyskać zaliczenie praktyk przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk i potwierdzenia ich odbycia w Biurze Karier w ciągu 30 dni od zakończenia praktyki.

12. Studenci specjalności „teologia ogólna” podczas odbywania praktyk korzystają z praw i przestrzegają obowiązków określonych w Regulaminie praktyk studenckich w UKSW (par. 11).

13. Praktyki należy realizować w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Preferowanym czasem odbywania praktyk są wakacje (lipiec-sierpień-wrzesień). W uzasadnionych przypadkach za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i nie utrudniały przebiegu studiów.

13. Wszystkie sprawy i wątpliwości dotyczące praktyk będą omawiane podczas dyżuru Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.

14. Od decyzji Pełnomocnika ds. Praktyk studentowi przysługuje odwołanie do Dziekana.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „TEOLOGIA OGÓLNA”

Wprowadzenie ogólne

Posługa teologów świeckich w Kościele jest obecna od samego początku Jego istnienia. Ich zaangażowanie się w Jego życie przybierało różne formy i charakteryzowało się różnym stopniem intensywności. Było to uwarunkowane wielorakimi czynnikami, do których między innymi trzeba zaliczyć posiadaną wizję Kościoła. Klasyczna eklezjologia do II Soboru Watykańskiego była z małymi wyjątkami eklezjologią urzędu, która za jedyny podmiot działalności Kościoła uznawała osoby duchowne. II Sobór Watykański sięgając do źródeł biblijnych i patrystycznych na nowo ukazał istotę Kościoła jako Ludu Bożego, będącego wspólnotą urzędów i charyzmatów (KDK 4-6). W tej wspólnocie ważną rolę odgrywają wierni świeccy, którzy zostali wezwani przez Sobór do zdobywania i pogłębiania wykształcenia teologicznego (KDK 62). Aktualny kontekst pracy duszpasterskiej Kościoła w Polsce uwarunkowany szybko zachodzącymi przemianami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi, stawia przed teologami świeckimi nowe wyzwania. Mają oni nie tylko podejmować posługę katechetów, ale coraz głębiej włączać się w posługę Kościoła realizowaną w wielu obszarach życia społeczeństwa. Aby właściwie uczestniczyć w realizacji potrójnej misji Chrystusa i Kościoła, teologowie świeccy powinni być do niej właściwie przygotowani. Ma to się dokonać nie tylko przez udział w wykładach i ćwiczeniach realizowanych w trakcie kursorycznego studiowania teologii, ale również przez udział w wielorakich praktykach.

I. Cele odbywania praktyk

1. W swoim głównym założeniu praktyki dla studentów WT UKSW specjalności „teologia ogólna” mają pomóc im w zastosowaniu i weryfikacji zdobytej wcześniej wiedzy i umiejętności, odczytywaniu i reagowaniu na „znaki czasu” (zob. KDK 44), poszerzaniu umiejętności rozumienia siebie i innych, wchodzeniu w dialog ze zmieniającym się, i przechodzącym od sytuacji losu do sytuacji wyboru, społeczeństwem pluralistycznym. Praktyk mają pomóc przyszłym absolwentom teologii w aktywnym uczeniu się odczytywania i wypełniania swojego specyficznego powołania, co w perspektywie ma prowadzić do przełamywania pewnych stereotypów dotyczących roli laikatu w życiu Kościoła jak i społeczeństwa. Praktyki dla świeckich studentów teologii mają im pomóc w przygotowaniu się do przyjęcia i realizacji Chrystusowego wezwania do pracy w Jego winnicy (...) by włączyli się oni żywo, świadomie i odpowiedzialnie w misję Kościoła (ChL 3). Mają oni czynnie uczestniczyć w ewangelizacyjnej misji Kościoła, która obejmuje dziedziny polityki, życia społecznego, gospodarki, kultury, nauki i sztuki, środków społecznego przekazu, miłość, rodzinę, wychowanie dzieci i młodzieży, pracę zawodową, cierpienie ludzkie (zob. EN 70). Założone przez Magisterium Kościoła cele mają być osiągnięte przez kontakt i aktywne zaangażowanie się studentów w działalność wielorakich zrzeszeń katolików świeckich, instytucji zajmujących się wydawaniem i gromadzeniem publikacji teologicznych (biblioteki i redakcje wydawnictw teologicznych), poznawanie istoty i specyfiki duszpasterstw specjalnych: pielgrzymkowego, rekolekcyjnego, chorych i hospicyjnego.

3. Celem głównym praktyk w ruchach formacyjnych, pielgrzymkach i domach rekolekcyjnych jest weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów i zdobywanie umiejętności praktycznych przez studentów teologii podczas pracy z ruchami formacyjnymi, a także w czasie pielgrzymek i w domach rekolekcyjnych. Proponowane formy praktyk służą zrozumieniu miejsca i zadań teologa świeckiego w Kościele i duszpasterstwie specjalistycznym, zwłaszcza pielgrzymkowym i rekolekcyjnym. Stosownie do realizowanej praktyki, student poznaje specyfikę i charyzmat poszczególnych ruchów formacyjnych w Kościele, specyfikę pielgrzymki jako rekolekcji w drodze, poznaje różne formy rekolekcji zamkniętych. Czynny udział w życiu i pracach ruchów, pielgrzymek, domów rekolekcyjnych służy także zdobywaniu i doskonaleniu umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z członkami ruchów, uczestnikami pielgrzymek i rekolekcji. Zdobyte w czasie praktyk umiejętności i kompetencje przygotowują studenta do podejmowania w przyszłości aktywnego udziału w życiu różnorodnych wspólnot kościelnych.

4. Celem głównym praktyk w instytucjach zajmujących się wydawaniem i gromadzeniem publikacji teologicznych (bibliotekach i redakcjach wydawnictw teologicznych) jest przygotowanie adepta teologii do swobodnego poruszania się w literaturze teologicznej, jej czytania ze zrozumieniem i do tworzenia tekstów teologicznych w języku nie tylko zrozumiałym dla współczesnych, lecz także mocno zakorzenionym w tradycji teologicznej. Dzięki praktykom w instytucjach zajmującym się wydawaniem i gromadzeniem publikacji teologicznych, student nabiera obycia z dorobkiem wydawniczym polskiej i zagranicznej teologii, pogłębia umiejętność analizowania i oceniania tekstów teologicznych, wrażliwość na ścisłość i poprawność języka publikacji teologicznych, poszerza znajomości terminologii religijnej i teologicznej w językach obcych. Nabywa również większej biegłości w pisaniu tekstów teologicznych oraz zwiększa swą orientację w aktualnie ważnych i dyskutowanych problemach teologicznych i dotyczących życia Kościoła.

5. Celem głównym praktyk w szpitalach i hospicjach jest weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów i zdobywanie umiejętności praktycznych przez studentów teologii w szpitalu i hospicjum. Praktyki służą lepszemu rozumieniu miejsca i zadań teologa w placówkach służących zdrowiu i świadczących pomoc osobom chorym oraz zdobywaniu i doskonaleniu umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z osobami przebywającymi w tychże placówkach. Biorąc czynny udział w zadaniach realizowanych przez daną placówkę, student poznaje specyfikę szpitala czy hospicjum stacjonarnego i domowego. Praktyka podejmowana w tego typu placówkach wspomaga kształtowanie umiejętności towarzyszenia chorym i ich rodzinom przez okres pobytu w szpitalu, chorym u kresu życia, rodzinom osób zmagających się z chorobą oraz przeżywającym żalobę.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

3. Praktyki w ramach specjalności „teologia ogólna” muszą trwać łącznie minimum 160 godzin. Mają one zostać zrealizowane w dwóch instytucjach, podejmujących różne rodzaje zadań. Student nie może dwukrotnie wybrać tego samego rodzaju praktyk (jeśli np. zrealizował 80 godzin w domu pielgrzymkowym, pozostałe 80 godzin realizuje w wydawnictwie lub szpitalu i hospicjum).

4. Praktyki należy odbywać w czasie wolnym od zajęć tak, by nie kolidowały z programem nauczania i nie utrudniały przebiegu studiów. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego.

5. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

6. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności „teologia ogólna”, stosownie do miejsc odbywania praktyk, w zakresie wiedzy student:

- wykazuje pogłębioną wiedzę z poszczególnych działów i dyscyplin teologicznych;
- wymienia główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego;
- omawia powiązania teologii z innymi dziedzinami nauki, a zwłaszcza z naukami humanistycznymi, społecznymi i prawnymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych;
- wykazuje pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego oraz wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie teologii;
- dowodzi gruntownej znajomości zasad interpretacji tekstu teologicznego;
- ma świadomość kulturotwórczej roli Kościoła i teologii (zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym) oraz podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury chrześcijańskiej;
- wykazuje elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego społecznego i międzykulturowego, ich prawidłowości i zakłóceń; o normach i regulacjach prawnych oraz zasadach i branżowych kodeksach etycznych, normach ogólnych oraz zasadach i przepisach dotyczących struktur państwowych, społecznych, instytucji kulturalnych i medialnych i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania;

- wykorzystuje posiadaną podstawową wiedzę dotyczącą funkcjonowania chrześcijańskich ruchów pielgrzymkowych oraz sposobu organizowania ruchu pielgrzymkowego i turystycznego w Polsce i na świecie, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej.

7. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności „teologia ogólna”, stosownie do miejsc odbywania praktyk, w zakresie umiejętności student:

- samodzielnie wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i teologii w celu analizowania i interpretowania motywów ludzkich zachowań;
- wspiera i organizuje aktywność duchową, kulturową i zawodową osób o szczególnych potrzebach związanych z ich aktualną sytuacją życiową;
- wykazuje umiejętności badawcze w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów;
- poprawnie interpretuje źródła teologiczne i umiejętnie stosuje zawarte w nich wskazania w praktyce;
- integruje wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz stosuje ją w nietypowych sytuacjach profesjonalnych;
- przeprowadza krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, wytworów kultury w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym;
- poprawnie argumentuje i prowadzi merytoryczną dyskusję światopoglądową dotyczącą zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów zaczerpniętych z literatury;
- formułuje opinie krytyczne o wytworach kultury na podstawie wiedzy teologicznej i doświadczenia oraz umiejętnie prezentuje opracowania krytyczne w różnych formach i w różnych mediach;
- nawiązuje współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywnej;
- twórczo włącza się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła katolickiego;
- porozumiewa się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami z zakresu teologii oraz filozofii, historii Kościoła i prawa kanonicznego oraz niespecjalistami, w języku polskim i w wybranym języku obcym, a także popularyzuje wiedzę o teologii oraz wytworach kultury chrześcijańskiej i jej instytucjach;
- przygotowuje różne wypowiedzi na piśmie i w formie ustnej w języku polskim oraz z wykorzystaniem wybranego języka obcego;
- wykazuje kompetencje komunikacyjne w zakresie różnych form komunikacji (indywidualnej i masowej, bezpośredniej i zapośredniczonej; wewnętrznej i zewnętrznej); konstruuje i prawidłowo interpretuje przekazy komunikacyjne;
- organizuje i obsługuje ruch pielgrzymkowy i turystyczny.

8. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności „teologia ogólna”, stosownie do miejsc odbywania praktyk, w zakresie kompetencji społecznych student:

- rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, inspiruje i organizuje proces kształcenia się innych osób oraz samodzielnie i krytycznie uzupełnia wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny;
- współdziała i pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role;
- odpowiednio określa priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania i przewiduje wielokierunkowe skutki swojej działalności;
- identyfikuje i rozstrzyga dylematy — zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne — związane z życiem indywidualnym i społecznym;
- ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego;
- interesuje się dokonaniem, ośrodkami i szkołami badawczymi w zakresie teologii;
- uczestniczy w życiu kulturalnym i interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi;
- jest kompetentnym przewodnikiem grup pielgrzymkowych.

IV. Miejsca odbywania praktyk

9. Praktyki mogą się odbywać w wybranych formach i instytucjach, takich jak:

- ruchy formacyjne (m.in. Ogólnopolska Rada Ruchów Katolickich, Polska Federacja Ruchów Obrony Życia; Diecezjalne Rady Ruchów Katolickich, diecezjalne diakonie/zarządy poszczególnych ruchów; parafie; duszpasterstwa specjalne – terytorialne, zawodowe, stanowe);
- pielgrzymki (piesze i autokarowe, do krajowych i zagranicznych miejsc kultu)
- domy rekolekcyjne;
- biblioteki i redakcje wydawnictw teologicznych;
- szpitale i hospicja;
- inne instytucje i organizacje o podobnym profilu, wybrane przez studenta w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, umieszczone na stronie Biura Karier bądź doradzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.

10. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, pod warunkiem, że profil działalności danego zakładu pracy jest zgodny z programem studiów, a Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk zaakceptuje wskazane miejsc praktyk (zob. Regulamin praktyk studenckich w UKSW par. 2).

V. Zakres obowiązków

11. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane. Dokładny ich zakres omawiany jest przez studenta z zakładowym opiekunem praktyk przed ich podjęciem. W ramach pełnego wymiaru godzinowego praktyk, student powinien podjąć obowiązki przynajmniej dwojakiemu rodzajowi:

- administracyjne (udział w administrowaniu w danej instytucji);
- interpersonalne (zaangażowanie na rzecz osób, z którymi związany jest dany rodzaj praktyk).

12. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk dla specjalności „teologia ogólna” i „misjologia” oraz zakładowy opiekun praktyk, sprawujący bezpośredni nadzór nad studentem w miejscu realizacji praktyk.

VI. Charakterystyka i przebieg wybranych rodzajów praktyk

13. *Ruchy formacyjne* - formacyjne ruchy świeckich, powstające w ostatnim półwieczu w Polsce wbrew nakazom i zakazom władz komunistycznych, odgrywały nieznaną na Zachodzie rolę - chroniły szerokie kręgi społeczeństwa przed planową dechrystianizacją. Po 1989 roku, gdy zakończyła się izolacja Polski, a katolicy zetknęli się z potężnymi na Zachodzie nurtami laickimi, zmieniła się dla wielu motywacja włączenia się w ruchy formacyjne - pragną oni umacniać swą wiarę we wspólnocie, która jest dla nich miejscem nawrócenia, dojrzewania, ale także kuźnią, przygotowującą apostołów, którzy mają iść w zeświecczony świat, by głosić mu Ewangelię. Dlatego też potrzeba osób, mogących być animatorami małych grup. Z tego też względu ruchy formacyjne i katolickie dają szerokie pole do popisu dla aktywności ludzi świeckich i są dobrym miejscem praktyk dla studentów teologii.

14. *Domy rekolekcyjne* - „W epoce, w której wpływ sekularyzacji jest coraz silniejszy, a z drugiej strony coraz częściej spotykamy się z przejawami pragnienia spotkania Boga, trzeba nadal umożliwiać ludziom uważne słuchanie słowa w ciszy i modlitwie. Miejscami szczególnie sprzyjającymi temu doświadczeniu duchowemu są domy rekolekcyjne, którym w związku z tym należy zapewnić wsparcie materialne i odpowiednią kadre. Zachęcam pasterzy różnych wspólnot, aby starali się zapewnić domom rekolekcyjnym dobrze uformowanych zwierzchników i pracowników, kierowników duchowych, ofiarnych i dobrze przygotowanych animatorów i animator/ki, dobrze znających doktrynę i duchowość, którzy mogą być prawdziwymi mistrzami duchowymi, dobrze znającymi i kochającymi słowo Boże i wiernymi nauczaniu Kościoła” – mówił Benedykt XVI do Włoskiej Federacji Rekolekcji Zamkniętych w lutym 2008 r. Słowa te podkreślają znaczenie i wagę rekolekcji oraz ukazują potrzebę istnienia domów rekolekcyjnych, obsadzonych kompetentną i dobrze przygotowaną kadre. Także w Polsce ta forma działalności duszpasterskiej jest coraz bardziej doceniana, o czym świadczy stale rosnąca ilość domów rekolekcyjnych i oferty rekolekcji, proponowanych przez diecezje, zgromadzenia zakonne czy też ruchy formacyjne. Domy rekolekcyjne jawią się zatem jako odpowiednie miejsce do odbycia praktyk przez świeckich studentów teologii.

15. *Pielgrzymki* - duszpasterstwo pielgrzymkowe stanowi w Polsce ważny element oddziaływania duchowego. Pielgrzymka jako swoiste „rekolekcje w drodze”, jest okazją do podjęcia pogłębionej formacji duchowej. Obok pielgrzymek pieszych (na Jasną Górę, do Wilna lub innych, pomniejszych – do sanktuariów diecezjalnych), funkcjonują także pielgrzymi autokarowe (do miejsc kultu w Polsce lub za granicą).

16. *Instytucje zajmujące się wydawaniem i gromadzeniem publikacji teologicznych* - coraz powszechniej zauważanym problemem w kształceniu studentów teologii jest przygotowanie ich do kontaktu z tekstem drukowanym. Młode pokolenie z ogromnym trudem znosi dłuższy kontakt z tradycyjnym tekstem, ponieważ przyzwyczajone jest do korzystania z tekstów publikowanych w Internecie, zapisywanych w formie elektronicznej. Ta forma nie sprzyja dłuższej i pogłębionej lekturze. Coraz trudniej więc jest im wyszukiwać informacje w tekstach utrwalonych na papierze, a zwłaszcza śledzić ciągłość wywodu w dłuższym tekście. W ramach studiów powinien znaleźć się czas doświadczenia związanego z tworzeniem i udostępnianiem publikacji teologicznych. Chodzi bowiem o pomoc studentowi w przyswojeniu tych umiejętności, które decydują o dostępie do fundamentalnych treści doktryny religijnej oraz o zdolności do ich wyrażania w formie mogącej wejść do obiegu myśli humanistycznej.

17. *Szpitala i hospicja* - adhortacja *Ecclesia in Europa* wśród priorytetowych zadań duszpasterskich stojących przed Kościołem w Europie wymienia posługę miłosierdzia, w

której ważne miejsce zajmuje troska o chorych. We wspomnianej adhortacji papież Jan Paweł II pisze: Troskę o chorych winno się uważać za jeden z priorytetów. W tym celu należy zabiegać z jednej strony o odpowiednie duszpasterstwo w różnych miejscach cierpienia, na przykład przez obecność w szpitalach kapłanów, członków stowarzyszeń wolontariatu (...), a z drugiej strony wspierać rodziny osób chorych. (EE 88). Z kolei w encyklice *Evangelium vitae* papież Jan Paweł II przeciwstawiając się propagowanej we współczesnej cywilizacji kulturze śmierci, wzywa do zapewnienia osobom starszym i umierającym odpowiedniej opieki i leczenia paliatywnego (EV 88). Przemiany społeczno-polityczne dokonujące się w Polsce po roku 1989 umożliwiły Kościołowi szeroki dostęp do chorych przebywających w szpitalach. Zauważa się również intensywny rozwój opieki paliatywnej i hospicjów. Dzięki samarytańskiej służbie kapłanów, zakonników i świeckich w szpitalach i hospicjach żyje na nowo miłosierdzie Boga, który w Chrystusie pochylił się nad ludzkim cierpieniem oraz w sposób szczególny i uprzywilejowany wypełnia się zadanie ewangelizowania, uświęcania i miłości powierzone przez Chrystusa Kościołowi” (Zob. Papieska Rada ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia, Karta Pracowników Służby Zdrowia, Watykan 1995, s. 87). Do spełniania tego zadania trzeba jednak być dobrze przygotowanym, zdobywając zarówno wiedzę, jak i umiejętności praktyczne.

Aby właściwie odczytać „znaki czasu”, dobrze odpowiedzieć na wezwanie Magisterium Kościoła i zdobyć odpowiednie przygotowanie, wskazane wydaje się podjęcie przez studentów teologii praktyk w szpitalach i hospicjach. Pozwoli to na ich zetknięcie się ze światem ludzkiego cierpienia i stworzy warunki do skupienia uwagi na człowieku, na obecności przy nim i z nim, do wysłuchania go, dialogu i współczucia oraz konkretnej pomocy (ChL 54). Taka obecność przy człowieku cierpiącym i jego bliskich pomoże w przygotowaniu przyszłych adeptów studiów teologicznych do dobrego spełniania ich posługi.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „EDUKACJA MEDIALNA I DZIENNIKARSTWO”

1. Programem praktyk objęci są studenci specjalności „edukacja medialna i dziennikarstwo” na kierunku Teologia.
2. Organizacją i koordynacją praktyk Instytutu zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku teologia, specjalność edukacja medialna i dziennikarstwo, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.
3. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).
4. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:
  - wybrane redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
  - wydawnictwa,
  - agencje informacyjne
  - biura rzecznika prasowego
  - agencje reklamy, marketingu, *public relations*
  - szkoły (specjalizacji „edukacja medialna i dziennikarstwo” na kierunku Teologia).
5. Przed odbyciem praktyk student specjalności edukacja medialna i dziennikarstwo jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich obowiązującym w UKSW.
6. Zaliczenie praktyki, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do indeksu oraz karty praktykanta lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.
7. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.
8. Studenci specjalności „edukacja medialna i dziennikarstwo” na kierunku Teologia, którzy chcą uzyskać kwalifikacje do nauczania przedmiotu, winni odbyć praktyki pedagogiczne, obejmujące 150 godzin zajęć z uczniami w szkole.
9. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich miesięczna ciągłość. Zasadą jest, by student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danego medium czy instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż lub etat.
10. Praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu, w przypadku studentów specjalizacji medialno-edukacyjnej - we wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenci mogą je

odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW oraz że odbywać się będą całodziennie i obejmą w sumie co najmniej 160 godzin.

11. Przed podjęciem praktyk student specjalności edukacja medialna i dziennikarstwo winien odebrać w Biurze Karier:

- Przed podjęciem praktyk - w przypadku praktyki indywidualnej organizowanej we własnym zakresie lub realizowanej poprzez wybór placówki, z którą Biuro Karier ma podpisane porozumienie - student specjalności edukacja medialna i dziennikarstwo wypełnia formularz rejestracyjny na stronie Biurze Karier oraz pobiera odpowiednie dokumenty, stosownie do wybranej procedury.

Studenci podejmujący: pracę zarobkową, własną działalność gospodarczą, staże, praktyki, wolontariat lub praktyki zagraniczne, spełniające wymagania programu praktyk i gwarantujące uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych, mogą uzyskać zaliczenie praktyk na innych zasadach, przedstawiając wymagane dokumenty i zaświadczenia, opisane na stronie Biura Karier.

- skierowanie na praktyki (tylko w sytuacji, gdy student decyduje się na odbycie praktyki w instytucji, z którą UKSW podpisało tzw. porozumienie ogólne, albo gdy student sam zawiera indywidualne porozumienie ws. organizacji praktyk),

- Dziennik Praktyk,

- Kartę Praktykanta UKSW.

W przypadku zaś, gdy wybrana przez studenta instytucja nie wyraża gotowości podpisania porozumienia z UKSW, Biuro Karier nie wydaje oficjalnego skierowania na praktyki, ale student może otrzymać od Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk pismo polecające (z prośbą o umożliwienie praktyk), skierowane do wybranej instytucji.

12. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w indeksie i karcie praktykanta (lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 15 października. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „EDUKACJA MEDIALNA I DZIENNIKARSTWO”

I. Cele odbywania praktyk

1. W ramach Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa (dalej: IEMiD) prowadzone są 5-letnie jednolite studia magisterskie specjalizacji „edukacja medialna i dziennikarstwo” na kierunku Teologia. Studia te mają na celu edukację kandydatów na dziennikarzy prasowych, radiowych, telewizyjnych i internetowych; pracowników agencji informacyjnych, reklamy, marketingu i *public relations*; pracowników redakcji i wydawnictw; rzeczników prasowych (medialnych) różnych instytucji czy organizacji, nauczycieli „edukacji medialnej” w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach.

2. Celem praktyk jest poszerzenie, pogłębienie oraz zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej

oraz zdobycie doświadczenia i doskonalenie samooceny studenta w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

3. Dla dobrego podjęcia i wypełnienia praktyk, niezbędna jest formacja studentów nie tylko w zakresie wiedzy intelektualnej, ale także formacja etyczno-moralna oraz kultura osobista. Niewątpliwie przydatne będą: umiejętność pracy zespołowej, odporność na stres, dociekliwość, rzetelność, sumienność, umiejętność zarządzania czasem i zasobami ludzkimi.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

4. Praktyki odbywają się pod kierunkiem opiekuna z ramienia Wydziału Teologicznego UKSW (pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk) oraz wskazanych przez niego osób (dziennikarzy, redaktorów i szefów redakcji i firm medialnych).

5. Studenci specjalności edukacja medialna i dziennikarstwo zobowiązani są do odbycia praktyk studenckich stanowiących integralną część planu studiów wymiarze: w sumie 8 tygodni – 320 godzin

-ci, którzy chcą uzyskać kwalifikacje do nauczania przedmiotu - praktyki pedagogiczne, obejmujące 150 godzin zajęć z uczniami w szkole.

Praktyki powinny się odbywać po III roku (4 tygodnie) i po IV roku (4 tygodnie)

6. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich ciągłość. Zasadą jest, by student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danego medium czy instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż lub etat.

7. Praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenci mogą je odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW oraz że odbywać się będą całodziennie w wymiarze przynajmniej 30 godzin miesięcznie i obejmą w sumie co najmniej 320 godzin w wymiarze całego przebiegu studiów.

8. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 12 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

9. Po ukończeniu praktyk w ramach IEMiD student ma pogłębioną wiedzę z zakresu:

- rozumienia zadań i obowiązków dziennikarza we współczesnym społeczeństwie;
- znajomości poszczególnych rodzajów mediów oraz procedur roboczych redakcji i instytucji medialnych;
- znajomości specyfiki pracy w środkach społecznego przekazu oraz niebezpieczeństw i zagrożeń, na jakie narażony jest dziennikarz (stres, presja czasu, konieczność zdobywania informacji, wypalenie zawodowe; możliwość nacisków i in.);
- tworzenia przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
- tworzenia przekazów reklamowych i public relations; poznania specyfiki pracy w branży PR i reklamowej;

- pogłębienie wrażliwości na ścisłość i poprawność języka dziennikarskiego;
doświadczenie pracy zespołowej;

10. Po ukończeniu praktyk w ramach IEMiD student dysponuje umiejętnościami praktycznymi w zakresie:

- czynnego udziału w życiu i pracach redakcji i innych instytucji związanych z mediami;
- nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z innymi dziennikarzami oraz współpracownikami (ekspertami, osobami stanowiącymi źródła informacji, znanymi osobami życia publicznego);
- tworzenia przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
- tworzenia przekazów reklamowych i public relations;
- researchu i filtrowania potrzebnych informacji;
- pogłębienia wrażliwości na ścisłość i poprawność języka dziennikarskiego;
- w zakresie doświadczenia pracy zespołowej, radzenia sobie w sytuacji pojawiającego się zespołu wypalenia;
- umiejętność animowania zajęć (wykładów, warsztatów, konferencji, szkoleń, lekcji pokazowych etc. propagujących idee edukacji medialnej).

11. Po ukończeniu praktyk w ramach IEMiD student ma kompetencje w zakresie:

- pracy w redakcjach i innych instytucjach związanych z mediami;
- współpracy przy tworzeniu przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
- współpraca i tworzenia przekazów reklamowych i public relations
- researchu i filtrowania potrzebnych informacji;
- uzyskuje kwalifikacje w zakresie metodycznym do nauczania przedmiotu

IV. Miejsca odbywania praktyk

12. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:

- wybrane redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
- wydawnictwa,
- agencje informacyjne
- biura rzecznika prasowego
- agencje reklamy, marketingu, *public relations*
- szkoły

13. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).

V. Zakres obowiązków

14. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane.

15. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku teologia, specjalność edukacja medialna i dziennikarstwo, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK SPECJALNOŚCI NAUCZYCIELSKO- KATECHETYCZNEJ

I. Postanowienia ogólne

1. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne na Wydziale Teologicznym UKSW reguluje obowiązujący Regulamin praktyk studenckich, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 21/2015 Rektora UKSW z dnia 25 czerwca 2015 roku oraz Uchwała Rady Wydziału Teologicznego z dnia 22 stycznia 2018 roku w sprawie praktyk studentów na Wydziale Teologicznym.

II. Organizacja i przebieg praktyk

1. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne są obowiązkowe dla studentów, którzy w ramach studiów pragną uzyskać kwalifikacje do nauczania religii w szkole. Praktyki te obejmują przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne oraz przygotowanie dydaktyczne.
2. Merytoryczną organizacją, koordynacją i nadzorem przebiegu praktyk specjalności nauczycielsko-katechetycznej zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku teologia, a od strony administracyjnej odpowiada Biuro Karier UKSW.
3. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne dotyczą studentów IV roku studiów dziennych magisterskich na kierunku „teologia”, specjalności nauczycielsko-katechetycznej oraz studentów innych specjalności, o ile realizują oni w ramach studiów przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii.
4. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki katechetyczno-pedagogiczne w innym terminie.
5. Przed odbyciem praktyk, student jest zobowiązany do zapoznania się z aktualnym Regulaminem praktyk studenckich w UKSW, Regulaminem i programem praktyk dla specjalności nauczycielsko-katechetycznej oraz procedurą i dokumentacją praktyk.
6. Przed rozpoczęciem praktyk katechetyczno-pedagogicznych, student w II semestrze III roku (najpóźniej we wrześniu) odbywa praktyki psychologiczno-pedagogiczne, których celem jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Praktyki te odbywają się w łącznym wymiarze minimum 30 godzin.
7. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne odbywają się w wybranych szkołach, z którymi Biuro Karier UKSW zawarło porozumienie. Szkołę i opiekuna praktyk może wskazać student za zgodą Pełnomocnika (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).
8. *Opiekunem praktyk* jest nauczyciel religii, u którego student odbywa praktykę. Opiekę nad studentem może sprawować jedynie nauczyciel mianowany lub dyplomowany. Nauczyciel stażysta oraz kontraktowy nie posiadają dostatecznego doświadczenia zawodowego. Do zadań opiekuna praktyk należy omawianie wszystkich lekcji z udziałem studenta, zaopiniowanie konspektu i wystawienie ocen z każdej lekcji prowadzonej przez praktykanta. Podsumowując praktyki, opiekun umieszcza ocenę opisową na karcie praktykanta.
9. Na praktyki katechetyczno-pedagogiczne składają się:

- praktyki w szkole - obserwacje i samodzielne prowadzenie lekcji religii w szkole (minimum 70 godzin);
  - omówienia praktyk - obserwacje, prowadzenie i omawianie lekcji religii w ramach zajęć na UKSW (60 godzin). Praktyki w szkole student odbywa na co najmniej dwóch typach szkół (szkoła podstawowa oraz szkoła ponadpodstawowa). W uzasadnionych przypadkach Pełnomocnik może wyrazić zgodę na odbywanie praktyk katechetyczno-pedagogicznych w określonym wymiarze w przedszkolu.
10. Praktyki w szkole należy realizować w takim czasie, by ich odbywanie nie kolidowało z programem nauczania i nie utrudniało przebiegu studiów.
  11. Warunkiem zaliczenia praktyk jest dopełnienie wszelkich formalności oraz terminowości przed rozpoczęciem praktyk, w trakcie ich realizacji oraz po ich zakończeniu. Student jest zobowiązany uzyskać zaliczenie praktyk przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk i potwierdzenia ich odbycia w Biurze Karier w ciągu 30 dni od zakończenia praktyki.
  12. Studenci podczas odbywania praktyk katechetyczno-pedagogicznych korzystają z praw i przestrzegają obowiązków określonych w Regulaminie praktyk studenckich w UKSW (par. 11).
  13. Wszystkie sprawy i wątpliwości dotyczące praktyk katechetyczno-pedagogicznych będą na bieżąco omawiane w czasie zajęć „omówienia obserwacji i praktyki” na UKSW lub podczas dyżuru Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.
  14. Klerycy wyższych seminariów duchownych afiliowanych do Wydziału Teologicznego UKSW realizują praktyki psychologiczno-pedagogiczne oraz katechetyczne według programu ustalonego przez władze seminaryjne, w następującym minimalnym wymiarze godzinowym:
    - praktyki psychologiczno-pedagogiczne – 30 godzin;
    - praktyki katechetyczne – 120 godzin (obserwacja i samodzielne prowadzenie lekcji na różnych etapach edukacyjnych).
  15. Od decyzji Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk studentowi przysługuje odwołanie do Dziekana.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „NAUCZYCIELSKO- KATECHETYCZNEJ”

Wprowadzenie ogólne

Specjalność nauczycielsko-katechetyczna na kierunku Teologia w UKSW kształci przyszłych nauczycieli religii, zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa oświatowego. Poza studiami teologicznymi, niezbędne jest na tym stanowisku przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii, które ma na celu nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii, katechetyki i dydaktyki, nauczanych w powiązaniu z teologią. Przygotowanie katechetyczno-pedagogiczne, stosownie do wymagań określonych w Porozumieniu pomiędzy KEP i MEN- obejmuje wykłady i ćwiczenia umieszczone w planie zajęć oraz praktyki katechetyczno-pedagogiczne. Student realizujący przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii na Wydziale Teologicznym UKSW, bezpośrednio po ukończeniu studiów magisterskich, posiada kwalifikacje do nauczania religii na wszystkich etapach edukacyjnych.

Rozpoczynając pracę w szkole, ma prawo do podnoszenia swych kwalifikacji w ramach awansu zawodowego.

Proponowane studentom specjalności „nauczycielsko-katechetycznej” przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii wpisuje się w formację podstawową katechetów. Pod względem treści i poruszanych zagadnień, odpowiada wymaganiom nakreślonym w „Dyrektorium ogólnym o katechizacji” - w wystarczająco długim czasie podejmuje się najbardziej specyficzne wymiary katechetycznej formacji: orędzie chrześcijańskie, znajomość człowieka i kontekstu społeczno-kulturowego oraz pedagogię wiary (DOK 249). Wśród studentów tejże specjalności nie może zatem zabraknąć tych, którzy odczytali swe powołanie katechetyczne i pragną w przyszłości wesprzeć wiedzą, umiejętnościami i talentem dzieło katechizacji dzieci i młodzieży.

I. Cele odbywania praktyk

1. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne na Wydziale Teologicznym UKSW są integralnie związane z tokiem studiów dla specjalności nauczycielsko-katechetycznej. Praktyki mają na celu zapoznanie z zasadami funkcjonowania i pracy w szkole oraz zdobycie przez studentów umiejętności dydaktyczno-wychowawczych związanych ze szkolnym nauczaniem religii. Mogą również stanowić pomoc w przygotowaniu osób podejmujących duszpasterstwo katechetyczne w parafii.

2. Celem praktyk jest poszerzenie, pogłębienie oraz zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej oraz zdobycie doświadczenia i doskonalenie samooceny studenta w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

3. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem MNiSW w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zanim student przystąpi do praktyk katechetyczno-pedagogicznych, zobowiązany jest odbyć praktyki psychologiczno-pedagogiczne, w minimalnym wymiarze 30 godzin. Praktyki odbywają się w II semestrze III roku studiów (najpóźniej we wrześniu po III roku), a ich zaliczenie następuje najpóźniej do 15 października.

4. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne realizowane są w wymiarze co najmniej 130 godzin dydaktycznych według następującego porządku:

- praktyki psychologiczno-pedagogiczne – obserwacje zajęć umożliwiające gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym;
- praktyki katechetyczne - obserwacje i samodzielne prowadzenie lekcji religii w szkole (minimum 70 godzin);
- omówienia praktyk - obserwacje, prowadzenie i omawianie lekcji religii w ramach zajęć na UKSW (60 godzin);

5. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

6. Po ukończeniu praktyk, w zakresie posiadanej wiedzy student specjalności „nauczycielsko-katechetycznej:

- wykazuje pogłębioną i uporządkowaną wiedzę ze wszystkich dziedzin teologicznych,
- wymienia główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i katechetycznej i wychowawczej Kościoła katolickiego;
- omawia proces i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego człowieka oraz jego zagrożenia;
- wskazuje na powiązania teologii z innymi dziedzinami nauki, a zwłaszcza z naukami humanistycznymi i społecznymi;
- wykazuje gruntowną znajomość zasad interpretacji tekstu teologicznego i jego przekazu odbiorcom w różnym wieku;
- przedstawia rozszerzoną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury, pogłębioną w zakresie aktywności religijnej człowieka oraz zna wybrane koncepcje człowieka i świata oraz wskazuje na interakcje pomiędzy wiarą a rozumem;
- wykazuje elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń;
- wykazuje znajomość terminologii wykorzystywanej do opisu zjawisk pedagogicznych oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych, a także w odniesieniu do teologii;
- charakteryzuje się uporządkowaną wiedzą na temat wychowania i kształcenia, jego teologiczno-filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw;
- omawia wybrane koncepcje antropologiczne oraz teorie wychowania oraz procesu nauczania-uczenia się;
- wymienia podstawowe środowiska wychowawcze i katechetyczne, charakteryzuje je i przypisuje im konkretne zadania;
- omawia strukturę i funkcje systemu edukacji; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie różnych instytucji edukacyjnych i wychowawczych;
- prawidłowo charakteryzuje uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej i katechetycznej i omawia specyfikę funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych oraz przedstawia sposoby oddziaływania względem dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- wykazuje znajomość dydaktyki i metodyki katechetycznej na poszczególnych etapach edukacyjnych;
- wymienia regulacje prawa oświatowego i kościelnego związane z rozwojem zawodowym nauczyciela religii i przedstawia własny plan rozwoju zawodowego.

7. Po ukończeniu praktyk, w zakresie umiejętności praktycznych student specjalności „nauczycielsko-katechetycznej”:

- podejmuje badania w obszarze teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów filozoficznych, biblijnych i teologicznych, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów;
- wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i psychologii w powiązaniu z teologią w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, katechetycznych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, a także motywów i wzorów ludzkich zachowań;
- rozpoznaje sytuacje uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, opracowuje wyniki obserwacji i formułuje wnioski oraz podejmuje odpowiednich działania;

- poprawnie interpretuje podstawowe źródła teologiczne i integruje wiedzę z różnych subdyscyplin teologii, odnajdując powiązania pomiędzy poszczególnymi elementami chrześcijańskiego dziedzictwa doktrynalnego;
- poszerza umiejętności badawcze oraz podejmuje autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym pełnym rozwojem osobowym i karierą zawodową i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczno-katechetyczną, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii;
- dokonuje analizy własnych działań pedagogiczno-katechetycznych i wskazuje ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu;
- ocenia przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogiczno-katechetycznej z wykorzystaniem nowoczesnych strategii edukacyjnych;
- przeprowadza krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, umiejętnie argumentując merytorycznie własne stanowisko, formułuje wnioski oraz tworzy syntetyczne podsumowania; prowadzi dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny;
- prawidłowo interpretuje i wyjaśnia zjawiska społeczne oraz wzajemne relacje między nimi; posługuje się systemami normatywnymi, normami i regułami (dogmatycznymi, etycznomoralnymi, prawnymi, zawodowymi) Kościoła katolickiego w celu rozwiązywania konkretnych problemów - analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej i katechetycznej;
- nawiązuje współpracę z różnymi podmiotami działalności edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej, społecznej i charytatywnej i twórczo włącza się w różne formy działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i wychowawczej Kościoła katolickiego;
- wykazuje kompetencje komunikacyjne w zakresie różnych form komunikacji (indywidualnej i masowej, bezpośredniej i zapośredniczonej; wewnętrznej i zewnętrznej); konstruuje i prawidłowo interpretuje przekazy komunikacyjne;
- pracuje w zespole - wyznacza oraz przyjmuje wspólne cele działania; potrafi przyjąć rolę lidera względem zespołu klasowego; animuje prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogiczno-katechetycznych, także tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, oraz wspiera ich w procesie samowychowania.

8. Po ukończeniu praktyk, w zakresie kompetencji społecznych student specjalności „nauczycielsko-katechetycznej”:

- zachowuje krytyczną świadomość poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności i rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, inspiruje i organizuje proces kształcenia innych osób oraz samodzielnie i krytycznie uzupełnia wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny;
- współdziała i pracuje w grupie, przyjmując w niej różne role; odpowiednio określa priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania i potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki swojej działalności;
- wykazuje świadomość złożoności rzeczywistości i potrzeby interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów; identyfikuje i rozstrzyga dylematy — zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne — związane z życiem indywidualnym i społecznym;
- wykazuje świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego; wykazuje zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kulturalnym i uczestniczy w życiu kulturalnym w sposób właściwy dla chrześcijanina;

- wyraża przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogiczno-katechetycznych w środowisku społecznym i eklezjalnym; okazuje gotowość do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie katechezy szkolnej i pozaszkolnej; angażuje się we współpracę;
- dostrzega i formułuje problemy teologiczno-moralne i dylematy etyczne związane z ludzką aktywnością, poszukuje optymalnych rozwiązań z punktu widzenia światopoglądu chrześcijańskiego; postępuje zgodnie z zasadami moralności chrześcijańskiej;
- wykazuje cechy refleksyjnego praktyka - świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanego działania pedagogiczno-katechetycznego w odniesieniu do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjno-formacyjnych; wykazuje świadomość etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów;
- jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i ewangelizacyjno-katechetyczne;
- odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, planuje i wykonuje działania pedagogiczno-katechetyczne;
- utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogiczno-katechetycznej; odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowanie, planowanie i realizowanie działań pedagogiczno-katechetycznych.

IV. Miejsca odbywania praktyk

9. Praktyki psychologiczno-pedagogiczne służą konfrontowaniu nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Zaleca się odbywanie ich we wszystkich typach placówek – przedszkolu, szkole podstawowej, gimnazjum i szkole gimnazjalnej. Student zobowiązany jest do kształtowania swych kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w wymiarze 30 godzin. Realizacja praktyk odbywa się przez udział studenta w:

- opiece świetlicowej;
- zorganizowanych formach wypoczynku;
- zajęciach z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- zajęciach dodatkowych;
- uroczystościach i obchodach szkolnych;
- wycieczkach klasowych;
- szkolnych rekolekcjach;
- dyżurach śródlekcyjnych;
- godzinach do dyspozycji wychowawcy.

10. Miejscem odbywania praktyk katechetycznych są szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne. Praktyki odbywają się w wybranych szkołach, z którymi Biuro Karier UKSW zawarło porozumienie (w Warszawie lub okolicach). Wykaz szkół znajduje się na stronie Biura Karier w zakładce „proponowane miejsca praktyk”. Szkołę może wskazać student za zgodą Pełnomocnika (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW). Po uzgodnieniu z Pełnomocnikiem, w jakiej szkole będą odbywały się praktyki, student kontaktuje się z placówką celem ustalenia terminów odbywania praktyk i uzyskania informacji, czy szkoła wymaga dokumentów kierujących na praktykę – porozumienia lub skierowania na praktyki. Dane teled adresowe szkoły oraz imię i nazwisko osoby reprezentującej ją student zamieszcza w formularzu rejestracyjnym na praktyki.

11. Praktyki psychologiczno-pedagogiczne student odbywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub w ramach zorganizowanych form wypoczynku dzieci lub młodzieży. Praktyki katechetyczne student odbywa w co najmniej dwóch typach szkół (szkoła podstawowa i szkoła ponadpodstawowa). Jeśli w jednym semestrze praktyki odbywały się w szkole podstawowej (klasach 1-3 lub 4-6), to w drugim semestrze obligatoryjnie należy wybrać szkołę ponadpodstawową. W uzasadnionych przypadkach Pełnomocnik może wyrazić zgodę na odbywanie praktyk katechetyczno-pedagogicznych w przedszkolu.

V. Zakres obowiązków

12. Student odbywający praktyki psychologiczno-pedagogiczne:

- zapoznaje się ze sposobem funkcjonowania i specyfiką pracy w danym typie szkoły, poznaje zadania opiekuńczo-wychowawcze realizowane przez daną placówkę, gromadzi doświadczenia związane z diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów, pogłębia znajomość organizacji pracy i prowadzenia dokumentacji w danej placówce;
- obserwuje: zorganizowaną i spontaniczną aktywność uczniów, procesy komunikacyjne pomiędzy uczniami oraz uczniami i wychowawcami, sposoby zapewniania uczniom bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
- współdziała z opiekunem: w sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą, reagowaniu za zastane sytuacje, prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych, działaniu na rzecz uczniów i specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- pełni rolę opiekuna-wychowawcy: poznając uczniów i ich potrzeby, sprawując opiekę nad uczniami w toku ich spontanicznej aktywności, animując aktywność wychowanków, podejmując działania interwencyjne, sprawując opiekę nad uczniami i wychowankami poza terenem placówki;
- dokonuje analizy i interpretacji obserwowanych i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Wnioski z obserwacji student na bieżąco omawia ze szkolnym opiekunem praktyk. Po zakończeniu praktyk w danej placówce, student przedstawia wnioski z obserwacji. Zaliczenie praktyk psychologiczno-pedagogicznych w danej placówce odbywa się u Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk, na podstawie karty praktykanta oraz przedstawionych przez studenta wniosków.

13. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk katechetyczno-pedagogicznych obejmuje:

- poznanie organizacji pracy szkoły, w której student odbywa praktyki;
- obserwację i prowadzenie lekcji religii oraz dokumentację pracy (w dzienniku praktyk oraz karcie praktykanta);
- sporządzanie konspektu każdej prowadzonej lekcji religii;
- udział w omówieniu prowadzonych lekcji z opiekunem praktyk lub innymi osobami, które obserwowały lekcję;
- godne reprezentowanie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Student podczas praktyk powinien również:

- zapoznać się z Ustawą Karta Nauczyciela, planem wychowawczo-profilaktycznym szkoły, z zasadami prowadzenia dziennika lekcyjnego i dokumentacją pracy w szkole (do 5 godzin) oraz włączyć się w życie szkoły (np. poprzez okolicznościowe programy, przygotowanie gazetki itp.);

- zapoznać się z przyjętą przez nauczyciela koncepcją nauczania (program, podręczniki, warsztat pracy);
- podporządkować się poleceniom swoich przełożonych, tj. opiekuna praktyk i dyrektora szkoły.

14. Praktyki katechetyczno-pedagogiczne mają służyć rozwijaniu umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania własnej pracy; analizy własnej pracy i jej efektów oraz pracy uczniów, rozwijania własnej wiedzy w zakresie dydaktyki oraz metodyki pracy. Dokonuje się to poprzez hospitacje lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyk oraz samodzielne prowadzenie zajęć:

Hospitacje zajęć – student jest zobowiązany do hospitacji łącznie podczas praktyk katechetycznych minimum 40 lekcji w klasach wskazanych przez katechetę opiekującego się praktykantem. Wskazane jest omawianie sposobu realizacji celów obserwowanej jednostki lekcyjnej, uzasadnienie koncepcji opracowania tematu lekcyjnego oraz doboru metod nauczania, form pracy, zakresu wykorzystania środków dydaktycznych itp. Student sporządza 5 sprawozdań z obejranych lekcji nauczycielskich lub swoich kolegów. Możliwe jest również – w ramach korelacji międzyprzedmiotowej - hospitowanie lekcji z przedmiotu innego niż religia.

Prowadzenie lekcji – student zobowiązany jest do prowadzenia łącznie podczas praktyk śródrocznych minimum 30 lekcji w klasach wybranych przez nauczyciela sprawującego opiekę. Każda lekcja powinna być poprzedzona konsultacjami z nauczycielem, w celu przedyskutowania wybranej przez studenta koncepcji lekcji, jej tematu i związanego z nim doboru treści nauczania. Scenariusze przygotowanych lekcji należy przedkładać opiekunowi przed ich realizacją – student nie może prowadzić lekcji bez zatwierdzonego scenariusza.

15. Wymiar godzinowy hospitacji zajęć i prowadzenia lekcji religii w przypadku kleryków wyższych seminariów duchownych afiliowanych do Wydziału Teologicznego UKSW ustalają władze seminaryjne, z zastrzeżeniem, iż łączny wymiar praktyk katechetycznych wynosi minimum 120 godzin.

16. Nauczyciel – opiekun praktyk zobowiązany jest do:

- przygotowania planów zajęć z uwzględnieniem lekcji hospitowanych i prowadzonych przez studenta;
- sukcesywnego omawiania prowadzonych przez siebie lekcji dla studentów;
- obecności na zajęciach prowadzonych przez studenta oraz omawiania hospitowanych zajęć, a omówienie powinno mieć charakter otwartej dyskusji, w której studenci biorą aktywny udział;
- udzielania pomocy merytorycznej i metodycznej w prowadzeniu zajęć;
- sprawdzania i zatwierdzania scenariuszy zajęć, a w razie potrzeby do udzielenia wskazówek dotyczących koniecznych zmian w tychże scenariuszach;
- wystawienia oceny z odbytej praktyki. W opinii należy uwzględnić zakres wykonania zadań przewidzianych planem praktyk oraz merytoryczne i metodyczne przygotowanie studenta. Opiekun wystawia ocenę opisową w karcie praktykanta.

17. Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk dla specjalności nauczycielsko-katechetycznej oraz uczestników przygotowania katechetyczno-pedagogicznego sprawuje nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyk. Po otrzymaniu od studenta wymaganych dokumentów i

sprawdzeniu ich zgodności z regulaminem i programem praktyk, zalicza praktyki katechetyczno-pedagogiczne w indeksie oraz na karcie praktykanta, podając wymiar godzinowy odbytych praktyk. Wszelkie sprawy związane z praktykami katechetyczno-pedagogicznymi rozwiązywane są podczas zajęć „omówienia praktyk i praktyki” lub w czasie dyżuru Pełnomocnika. Informacje dotyczące dyżurów Pełnomocnika podawane są na początku każdego semestru na stronach Wydziału Teologicznego oraz Biura Karier.

VI. Przebieg praktyk

18. Praktyki psychologiczno-pedagogiczne student odbywa po nabyciu podstawowej wiedzy z zakresu psychologii i pedagogiki. Ich celem jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Przed udaniem się do konkretnej placówki, student zapoznaje się z Regulaminem praktyk studenckich w UKSW oraz regulaminem i programem praktyk dla studentów kierunku „teologia” specjalności nauczycielsko-katechetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu obowiązków. Poznaje również procedury odbywania praktyk i związane z nimi formalności.

19. Praktyki katechetyczne student podejmuje po zaliczeniu przedmiotów wprowadzających z katechetyki i dydaktyki katechetycznej. Praktyki w szkole realizowane są równolegle z udziałem studenta w omówieniu praktyk w UKSW. Zanim student uda się do na praktyki, musi wpieryw zapoznać się z ogólnymi zasadami obserwacji i prowadzenia lekcji religii, dlatego też za najwcześniejszy miesiąc rozpoczęcia praktyk katechetycznych należy uznać listopad.

Przed odbyciem praktyk katechetyczno-pedagogicznych, student jest zobowiązany do zapoznania się z aktualnym Regulaminem praktyk studenckich w UKSW, Regulaminem i programem praktyk dla specjalności nauczycielsko-katechetycznej oraz procedurą i dokumentacją praktyk. Po wyborze szkoły, należy niezwłocznie zarejestrować się w Biurze Karier oraz dopełnić innych formalności związanych z rozpoczęciem praktyk. Wszystkie lekcje – zarówno obserwowane, jak i prowadzone przez studenta, muszą być wpisane do dzienniczka praktyk. Po zakończeniu praktyk również należy przestrzegać terminowości i procedur związanych z rozliczaniem praktyk w Biurze Karier.

20. Wszelkie sprawy, których nie ujęto w Regulaminie praktyk studenckich UKSW, Regulaminie praktyk katechetyczno-pedagogicznych na Wydziale Teologicznym oraz w niniejszym programie praktyk, rozwiązywane są przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk dla specjalności nauczycielsko-katechetycznej. Dyżury Pełnomocnika podawane są do informacji studentów na początku każdego semestru na stronach internetowych Wydziału Teologicznego oraz Biura Karier.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „TURYSTYKA KRAJÓW BIBLIJNYCH”

1. Programem praktyk objęci są studenci III, IV i V roku specjalności Turystyka krajów biblijnych. W wyjątkowych przypadkach, na wniosek studenta, Pełnomocnik Dziekana może wyrazić zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki.
2. Merytoryczną organizacją, koordynacją i nadzorem przebiegu praktyk specjalności turystyka krajów biblijnych zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku teologia na specjalności: turystyka krajów biblijnych, a od strony administracyjnej odpowiada Biuro Karier UKSW.
3. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk studenckich w UKSW).
4. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:
  - biura podróży;
  - biura pielgrzymkowe;
  - redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych – zajmujące się tematyką podróżniczą, pielgrzymkową oraz misyjną;
  - wydawnictwa, w których potrzebna jest wiedza z zakresu turystyki krajów biblijnych i ruchu pielgrzymkowego oraz te które podejmują tematykę podróży;
  - domy rekolekcyjne;
  - pielgrzymki oraz wyjazdy, podczas których student może zdobyć umiejętności praktyki pilota/ przewodnika;
  - inne instytucje zw. z turystyką krajów biblijnych, wybrane przez studenta w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, bądź doradzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.
6. Przed odbyciem praktyk student specjalności turystyka krajów biblijnych jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich w UKSW.
7. Zaliczenie praktyki, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do karty praktykanta i/ lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.
8. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.
9. Praktyki muszą trwać nieprzerwanie miesiąc w jednej instytucji (nieprzerwana ciągłość miesięczna praktyk jest wymogiem do ich zaliczenia), dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).
10. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie

kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów; wówczas student musi odbyć min. 160 godzin praktyk w jednej instytucji, poza godzinami zajęć akademickich.

11. Jeśli praktyka odbywana jest w formie pielgrzymki lub wyjazdu, podczas których student zdobywa umiejętności praktyki pilota/ przewodnika, czas trwania praktyki może zostać dostosowany indywidualnie, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk.

12. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w karcie praktykanta (i/ lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 30 dni od zakończenia praktyk. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

13. Od decyzji Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk przysługuje odwołanie do Dziekana.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „TURYSTYKA KRAJÓW BIBLIJNYCH”

I. Cele odbywania praktyk

1. W ramach specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia prowadzone są jednolite, magisterskie studia stacjonarne trwające 5 lat. Studia te za cel mają edukację kandydatów w zakresie teologii i jednocześnie w zakresie turystyki krajów biblijnych. Obok przedmiotów teologicznych, program studiów oferuje studentom poszerzoną wiedzę z zakresu historii, kultury, religii, obyczajowości tego rejonu świata, który stanowił kontekst wydarzeń biblijnych, a także powstawania i redakcji Pisma Świętego. Chodzi tu zarówno o szeroko pojęty Bliski Wschód, jak i basen Morza Śródziemnego. Ziemię Starego i Nowego Testamentu. Studia mają przygotować studentów m.in. do roli przyszłych pilotów, przewodników oraz organizatorów ruchu turystycznego i pielgrzymkowego w krajach biblijnych. By być do tych funkcji dobrze przygotowanym, zachęca się studentów, by odbywali praktyki w ramach przygotowania do przyszłej pracy.

2. Celem praktyk jest poszerzenie, pogłębienie oraz zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej oraz zdobycie doświadczenia i doskonalenie samooceny studenta w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

3. Praktyki w ramach specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia muszą trwać w sumie minimum 4 tygodnie, obejmując 160 godzin pracy. Praktyki muszą trwać nieprzerwanie miesiąc w jednej instytucji (nieprzerwana ciągłość miesięczna praktyk jest wymogiem do ich zaliczenia), dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

4. W wyjątkowych sytuacjach, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem

nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów; wówczas student musi odbyć min.160 godzin praktyk w jednej instytucji, poza godzinami zajęć akademickich.

5. Jeśli praktyka odbywana jest w formie pielgrzymki lub wyjazdu, podczas których student zdobywa umiejętności praktyki pilota/ przewodnika, czas trwania praktyki może zostać dostosowany indywidualnie, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk.

6. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

7. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia student ma pogłębioną wiedzę z zakresu:

- organizacji ruchu turystycznego lub/ i pielgrzymkowego;
- sposobów działania organizacji turystycznych i pielgrzymkowych, w kraju (rządowa, samorządowa, branżowa) i za granicą, zwłaszcza w krajach biblijnych;
- form turystyki i rynku turystycznego w kraju i za granicą;
- aktualnie obowiązujących norm i przepisów prawnych w turystyce;
- fachowej terminologii stosowanej w turystyce;
- bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach ruchu turystycznego i pielgrzymkowego oraz w pracy pilota/ przewodnika;
- komunikacji interpersonalnej oraz pracy z grupą;
- kodeksów etycznych stosowanych w ruchu turystycznym;
- piśmiennictwa podróźniczego, pielgrzymkowego oraz misyjnego.

8. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia student dysponuje umiejętnościami praktycznymi w zakresie:

- organizacji prac w ruchu turystycznym i pielgrzymkowym, w tym organizacji prac biurowych (obsługi klienta oraz współpracy z kontrahentami w kraju i za granicą) oraz wyjazdowych (obsługa grup w kraju i za granicą);
- wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu przygotowania zawodowego w praktyce pracy pilota/ przewodnika;
- wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii i teologii w komunikacji interpersonalnej oraz pracy z grupą;
- nawiązywania współpracy z różnymi podmiotami działalności związanymi z branżą turystyczną i pielgrzymkową, oraz kulturalną i społeczną, w kraju i za granicą;
- posługiwania się normami i regułami etyczno-moralnymi, prawnymi i zawodowymi w celu rozwiązywania konkretnych problemów i zadań;

9. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia student ma kompetencje społeczne w zakresie:

- nawiązywania współpracy z różnymi podmiotami działalności związanymi z branżą turystyczną i pielgrzymkową, oraz kulturalną i społeczną, w kraju i za granicą;
- nawiązywania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych, a także niejednokrotnie międzykulturowych, w ramach organizacji prac w ruchu turystycznym i pielgrzymkowym;
- współdziałania z innymi osobami i instytucjami branży turystycznej i pielgrzymkowej, w kraju i za granicą;
- twórczego włączenia się w różne formy działalności pastoralnej Kościoła katolickiego;
- pracy w grupie, przyjmując w niej różne role;

- krytycznej świadomości poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności;
- określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;
- podejmowania trudu i odznaczania się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań;
- przewidywania wielokierunkowych skutków swojej działalności;

IV. Miejsca odbywania praktyk

10. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:

- biura podróży;
- biura pielgrzymkowe;
- redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych
- zajmujące się tematyką podróżniczą, pielgrzymkową oraz misyjną;
- wydawnictwa, w których potrzebna jest wiedza z zakresu turystyki krajów biblijnych i ruchu pielgrzymkowego oraz te które podejmują tematykę podróży;
- domy rekolekcyjne;
- pielgrzymki oraz wyjazdy, podczas których student może zdobyć umiejętności praktyki pilota/ przewodnika;
- inne instytucje zw. z turystyka krajów biblijnych, wybrane przez studenta w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, bądź doradzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.

11. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).

V. Zakres obowiązków

12. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane.

13. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala, czuwający zarazem nad przebiegiem praktyk, Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na specjalności Turystyka krajów biblijnych na kierunku Teologia.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „COACHING I MEDIACJE SPOŁECZNE”

1. Programem praktyk objęci są studenci III, IV i V roku specjalności Coaching i mediacje społeczne. W wyjątkowych przypadkach, na wniosek studenta, Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk może wyrazić zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki.

2. Merytoryczną organizacją, koordynacją i nadzorem przebiegu praktyk specjalności coaching i mediacje społeczne zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na kierunku teologia na specjalności: coaching i mediacje społeczne, a od strony administracyjnej odpowiada Biuro Karier UKSW.

3. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyk, jednak o miejscu odbywania praktyk przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk studenckich UKSW).

4. Praktyki mogą odbywać się w wybranych instytucjach, takich jak:

W ramach coachingu:

- certyfikowane pracownie rozwoju osobistego;
- certyfikowane pracownie coachingu indywidualnego i grupowego;
- firmy doradcze z obszaru HR i szeroko pojętego doradztwa zawodowego;
- jednostki publicznych służb zatrudnienia (biura pośrednictwa pracy);
- agencje zatrudnienia;
- akademickie biura karier;
- kluby i centra integracji społecznej;
- działy personalne firm;
- agencje zarządzania kryzysowego;
- firmy pracujące nad marką i wizerunkiem (personal branding)
- inne organizacje, w których student może zrealizować podstawowe założenia wyrażone w efektach kształcenia i programie studiów dla specjalności Coaching i mediacje społeczne. Student dokonuje wyboru po uprzedniej akceptacji Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.

W ramach mediacji:

- szeroko pojęte centra edukacji i mediacji rodzinnych;
- poradnie rodzinne;
- miejsca przeprowadzania mediacji sądowych;
- hospicja stacjonarne i domowe zatrudniające psychologów certyfikowanych w psychoonkologii lub mediatorów pracujących nad osobami w sytuacjach kryzysowych;
- centra rozwiązywania sporów i konfliktów;
- miejsca w których pod okiem certyfikowanego mediatora student może realizować założenia przewidziane w programie studiów dla specjalności coaching i mediacje społeczne – o wyborze takiego miejsca decyduje każdorazowo Pełnomocnik dziekana ds. praktyk. Student dokonuje wyboru po uprzedniej akceptacji Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.

5. Przed odbyciem praktyk student specjalności coaching i mediacje społeczne jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich w UKSW.

6. Zaliczenie praktyk, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do karty praktykanta i/lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.

7. Warunkiem zaliczenia praktyk jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.

8. Praktyki muszą trwać nieprzerwanie miesiąc w jednej instytucji, dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w miesiącach wakacyjnych.

10. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Dziekana i po aprobacie Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów; praktyki mogą odbywać się wyłącznie poza godzinami zajęć akademickich.

11. Po zakończeniu praktyk student specjalności udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w karcie praktykanta (i/ lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 30 dni od zakończenia praktyk. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

12. Student jest zobowiązany do odbycia praktyk w zakresie coachingu i mediacji, w tym minimum 120 godzin z mediacji. Proporcja jest podyktowana uzyskaniem niezbędnego minimum godzin do ubiegania się w dalszej perspektywie o certyfikację. Wszelkie odstępstwa od tej zasady za wyłączną zgodą Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk.

13. Od decyzji Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk przysługuje odwołanie do Dziekana.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI „COACHING I MEDIACJE SPOŁECZNE”

I. Cele odbywania praktyk

1. W ramach specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia prowadzone są jednolite, magisterskie studia stacjonarne trwające 5 lat. Studia te za cel mają edukację kandydatów w zakresie teologii i jednocześnie w zakresie coachingu i mediacji społecznych. Obok przedmiotów teologicznych, program studiów oferuje studentom poszerzoną wiedzę z zakresu psychologii ogólnej i rozwojowej, teorii komunikowania i dialogu kulturowego, sztuki wystąpień publicznych i retoryki, podstaw warsztatu coacha i mediatora, personal branding, prawnych aspektów mediacji i coachingu, sytuacji kryzysowych w rodzinie, zarządzania kryzysem w pracy, promocji zdrowia, mediacji w sytuacjach mobbingowych oraz coachingu pracodawców i pracowników. By być do tych funkcji dobrze przygotowanym, zachęca się studentów, aby odbywali praktyki w ramach przygotowania do przyszłej pracy.

2. Celem praktyk jest poszerzenie, pogłębienie oraz zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej

oraz zdobycie doświadczenia i doskonalenie samooceny studenta w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

3. Praktyki w ramach specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia muszą trwać w sumie minimum 8 tygodni, obejmując 320 godzin pracy. Praktyki muszą trwać nieprzerwanie miesiąc w jednej instytucji, dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

4. Jeśli praktyka odbywana jest w formie indywidualnego dostosowania (praca pod okiem coacha lub mediatora) czas trwania praktyki może zostać dostosowany indywidualnie, w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk.

6. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 12 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

7. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia student ma pogłębioną wiedzę z zakresu:

- umiejętności podstawowych, niezbędnych do ubiegania się o certyfikat coacha i mediatora;
- otrzymuje specjalistyczną wiedzę z podstaw prawa, warsztatu i umiejętności coacha i mediatora poprzez bogatą ofertę dydaktyczną (wykłady, ćwiczenia, specjalizacje, konwersatoria);
- superwizje w grupach studyjnych prowadzone pod okiem profesjonalnych tutorów;
- mocny akcent położony na zajęcia praktyczne;
- połączenie tradycji myśli teologicznej i antropologii teologicznej ze współczesnymi prądami psychologii i pedagogiki;
- duża ilość praktyk zawodowych u profesjonalnych coachów i mediatorów;
- kształtowanie osobowości coacha i mediatora zorientowane na jasno określony system wartości;
- etyczny profil uczenia zawodu (zakorzeniony w tradycji chrześcijańskiej).

8. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia student dysponuje umiejętnościami praktycznymi w zakresie:

- poznanie organizacji pracy różnych typów placówek, a w szczególności tych, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie;
- nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć z zakresu coachingu i mediacji;
- nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów – poznanie warsztatu pracy coacha i mediatora oraz asystenta rodzinnego;
- umiejętność przeprowadzenia mediacji rodzinnych, szczególnie w sytuacjach kryzysowych (rozwód, choroba);
- rozwijanie kompetencji komunikacyjnej
- rozwijanie umiejętności do prowadzenia coachingu personalnego i grupowego; coachingu biznesowego;
- rozwijanie umiejętności coachingu pro wokatywnego – rozwijanie umiejętności zastosowania metod, narzędzi i technik pracy coacha.

9. Po ukończeniu praktyk w ramach specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia student ma kompetencje społeczne w zakresie:

- nawiązywania współpracy z różnymi podmiotami działalności związanymi z branżą szeroko pojętego coachingu i mediacji oraz asystenta rodzinnego;
- nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z firmami, agencjami w których studenci odbywają praktyki;
- współdziałania z innymi osobami i instytucjami (w tym fundacjami) zajmującymi się coachingiem i mediacjami społecznymi i rodzinnymi;
- twórczego włączenia się w różne formy działalności pastoralnej Kościoła katolickiego w aspekcie rozwoju indywidualnego osoby i mediacji rodzinnych;
- pracy w grupie, przyjmując w niej różne role;
- krytycznej świadomości poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności;
- określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;
- przewidywania wielokierunkowych skutków swojej działalności.

IV. Miejsca odbywania praktyk

10. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach wskazanych w Regulaminie praktyk dla studentów specjalności coaching i mediacje społeczne (patrz punkt 4 Regulaminu).

11. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).

V. Zakres obowiązków

12. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane.

13. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala, czuwający zarazem nad przebiegiem praktyk, Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na specjalności Coaching i mediacje społeczne na kierunku Teologia.

**SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW
KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA
SPOŁECZNA” – PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI NA STUDIACH I
STOPNIA**

1. Organizacją i koordynacją praktyk Instytutu zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk w IEMiD-zie, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.
2. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).
3. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:
  - wybrane redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
  - wydawnictwa,
  - agencje informacyjne
  - biura rzecznika prasowego
  - agencje reklamy, marketingu, public relations
4. Przed odbyciem praktyk student jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich obowiązującym w UKSW.
5. Zaliczenie praktyki, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do indeksu oraz karty praktykanta lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.
6. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.
7. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich ciągłość. Zasadą jest, by student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danego medium lub instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż lub etat.
8. Studenci studiów I stopnia kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” zobowiązani są do odbycia praktyk studenckich stanowiących integralną część planu studiów w minimalnym wymiarze 6 tygodni:
  - po I roku studiów – 2 tygodnie
  - po II roku studiów – 4 tygodnie.W sumie 240 godzin.
9. Praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk

studenci mogą je odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW.

10. Przed podjęciem praktyk student winien odebrać w Biurze Karier:

- Przed podjęciem praktyk - w przypadku praktyki indywidualnej organizowanej we własnym zakresie lub realizowanej poprzez wybór placówki, z którą Biuro Karier ma podpisane porozumienie - student IEMiD-u wypełnia formularz rejestracyjny na stronie Biurze Karier oraz pobiera odpowiednie dokumenty, stosownie do wybranej procedury.

Studenci podejmujący: pracę zarobkową, własną działalność gospodarczą, staże, praktyki, wolontariat lub praktyki zagraniczne, spełniające wymagania programu praktyk i gwarantujące uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych, mogą uzyskać zaliczenie praktyk na innych zasadach, przedstawiając wymagane dokumenty i zaświadczenia, opisane na stronie Biura Karier.

- skierowanie na praktyki (tylko w sytuacji, gdy student decyduje się na odbycie praktyki w instytucji, z którą UKSW podpisało tzw. porozumienie ogólne, albo gdy student sam zawiera indywidualne porozumienie w sprawie organizacji praktyk),

- Dziennik Praktyk,

- Kartę Praktykanta UKSW.

W przypadku zaś, gdy wybrana przez studenta instytucja nie wyraża gotowości podpisania porozumienia z UKSW, Biuro Karier nie wydaje oficjalnego skierowania na praktyki, ale student może otrzymać od Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk pismo polecające (z prośbą o umożliwienie praktyk), skierowane do wybranej instytucji.

11. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w karcie praktykanta (i/ lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 30 dni od zakończenia praktyk. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA” – PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI NA STUDIACH I STOPNIA

I. Cele odbywania praktyk

1. Studia I stopnia kierunku „dziennikarstwa i komunikacji społecznej” mają na celu edukację kandydatów na dziennikarzy prasowych, radiowych, telewizyjnych i internetowych; pracowników agencji informacyjnych, reklamy, marketingu i *public relations*; pracowników redakcji i wydawnictw; rzeczników prasowych (medialnych) różnych instytucji czy organizacji.

2. Celem praktyk jest poszerzenie, pogłębienie oraz zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, a także kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej oraz zdobycie doświadczenia i doskonalenie samooceny studenta w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

3. Dla dobrego podjęcia i wypełnienia praktyk, niezbędna jest formacja studentów nie tylko w zakresie wiedzy intelektualnej, ale także formacja etyczno-moralna oraz kultura osobista. Niewątpliwie przydatne będą: umiejętność pracy zespołowej, odporność na stres, dociekliwość, rzetelność, sumienność, umiejętność zarządzania czasem i zasobami ludzkimi.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

4. Praktyki odbywają się pod kierunkiem opiekuna z ramienia Wydziału Teologicznego UKSW (pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk) oraz wskazanych przez niego osób (dziennikarzy, redaktorów i szefów redakcji i firm medialnych).

5. Studenci zobowiązani są do odbycia praktyk studenckich stanowiących integralną część planu studiów w minimalnym wymiarze:

2 tygodnie po I roku

Oraz

4 tygodnie po II roku

łącznie 6 tygodni – 240 godzin.

6. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich ciągłość. Zasadą jest, by student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danego medium czy instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż czy etat.

7. Stąd praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenci mogą je odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW oraz że odbywać się będą całodziennie w wymiarze przynajmniej 30 godzin miesięcznie i obejmą w sumie co najmniej 240 godzin w wymiarze całego przebiegu studiów.

8. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 9 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

9. Po ukończeniu praktyk student ma pogłębioną wiedzę z zakresu:

- rozumienia zadań i obowiązków dziennikarza we współczesnym społeczeństwie;
  - znajomości poszczególnych rodzajów mediów oraz procedur roboczych redakcji i instytucji medialnych;
  - znajomości specyfiki pracy w środkach społecznego przekazu oraz niebezpieczeństw i zagrożeń, na jakie narażony jest dziennikarz (stres, presja czasu, konieczność zdobywania informacji, wypalenie zawodowe; możliwość nacisków i in.);
  - tworzenia przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
  - tworzenia przekazów reklamowych i public relations; poznania specyfiki pracy w branży PR i reklamowej;
  - pogłębienie wrażliwości na ścisłość i poprawność języka dziennikarskiego;
- doświadczenie pracy zespołowej;

10. Po ukończeniu praktyk student dysponuje umiejętnościami praktycznymi w zakresie:

- czynnego udziału w życiu i pracach redakcji i innych instytucji związanych z mediami;
- nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z innymi dziennikarzami oraz współpracownikami (ekspertami, osobami stanowiącymi źródła informacji, znanymi osobami życia publicznego);
- tworzenia przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
- tworzenia przekazów reklamowych i public relations;
- researchu i filtrowania potrzebnych informacji;
- pogłębienia wrażliwości na ścisłość i poprawność języka dziennikarskiego;
- w zakresie doświadczenia pracy zespołowej, radzenia sobie w sytuacji pojawiającego się zespołu wypalenia;

11. Po ukończeniu praktyk student ma kompetencje w zakresie:

- pracy w w redakcjach i innych instytucjach związanych z mediami;
- współpracy przy tworzeniu przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych
- współpraca i tworzenia przekazów reklamowych i public relations
- researchu i filtrowania potrzebnych informacji;

IV. Miejsca odbywania praktyk

12. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:

- wybrane redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
- wydawnictwa,
- agencje informacyjne
- biura rzecznika prasowego
- agencje reklamy, marketingu, *public relations*

13. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).

V. Zakres obowiązków

14. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane.

15. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA” – PROFIL PRAKTYCZNY NA STUDIACH I STOPNIA

1. Organizacją i koordynacją praktyk Instytutu zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk w IEMiD, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.
2. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o ostatecznym miejscu decyduje Pełnomocnik (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).
3. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach takich, jak:
  - redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
  - wydawnictwa,
  - agencje informacyjne
  - biura rzecznika prasowego
  - agencje reklamy, marketingu, public relations
4. Przed odbyciem praktyk student jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich obowiązującym w UKSW.
5. Zaliczenie praktyki, wraz z liczbą godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do indeksu oraz karty praktykanta lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.
6. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po jej odbyciu.
7. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich ciągłość. Zasadą jest, by student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danego medium lub instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż lub etat.
8. Praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenci mogą je odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW.
9. Przed podjęciem praktyk:
  - w przypadku praktyki indywidualnej organizowanej we własnym zakresie lub realizowanej poprzez wybór placówki, z którą Biuro Karier ma podpisane porozumienie – student jest zobowiązany wypełnić formularz rejestracyjny na stronie Biurze Karier oraz pobrać odpowiednie dokumenty, stosownie do wybranej procedury.
  - studenci podejmujący: pracę zarobkową, własną działalność gospodarczą, staże, praktyki, wolontariat lub praktyki zagraniczne, spełniające wymagania programu praktyk i gwarantujące uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych, mogą uzyskać zaliczenie

praktyk na innych zasadach, przedstawiając wymagane dokumenty i zaświadczenia, opisane na stronie Biura Karier.

W Biurze Karier student winien odebrać:

- skierowanie na praktyki (tylko w sytuacji, gdy student decyduje się na odbycie praktyki w instytucji, z którą UKSW podpisało tzw. porozumienie ogólne, albo gdy student sam zawiera indywidualne porozumienie ws. organizacji praktyk),

- Dziennik Praktyk,

- Kartę Praktykanta UKSW.

W przypadku zaś, gdy wybrana przez studenta instytucja nie wyraża gotowości podpisania porozumienia z UKSW, Biuro Karier nie wydaje oficjalnego skierowania na praktyki, ale student może otrzymać od Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk pismo polecające (z prośbą o umożliwienie praktyk), skierowane do wybranej instytucji.

10. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w karcie praktykanta (i/ lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 30 dni od zakończenia praktyk. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA” – PROFIL PRAKTYCZNY NA STUDIACH I STOPNIA

Cel odbywania praktyk

1. W ramach kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna – profil praktyczny, prowadzone są licencjackie studia stacjonarne trwające 3 lata. Ich celem jest edukacja studentów w zakresie nauk o mediach. Szczególny nacisk położony jest na praktyczny wymiar tradycyjnych i nowych form komunikowania. Student poznaje specyfikę pracy w studiu radiowym, telewizyjnym, w newsroomie, ale również w mediach elektronicznych. Studia mają przygotować studentów do pracy w pracy redakcyjnej w różnych mediach, w pracy korespondencyjnej, w biurach prasowych i w szeroko rozumianym obszarze public relations. By być dobrze przygotowanym, zachęca się studentów, by odbywali praktyki w ramach przygotowania do przyszłej pracy.
2. Celem praktyk jest poszerzenie i zastosowanie w praktyce wiedzy zdobytej na studiach, kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, zdobycie doświadczenia, doskonalenie samooceny studenta, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w celu zwiększenia możliwości skutecznego konkurowania na rynku pracy.

Wymiar czasowy i punktacja praktyk

3. Praktyki na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna muszą trwać w sumie minimum 12 tygodni, obejmując 480 godzin (po I roku studiów – 6 tygodni, po II roku studiów – 6 tygodni). Praktyki muszą trwać nieprzerwanie miesiąc w jednej instytucji (nieprzerwana ciągłość miesięczna praktyk jest wymogiem do ich zaliczenia), dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

4. W wyjątkowych sytuacjach, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów; wówczas student musi odbyć praktyki w jednej z instytucji, poza godzinami zajęć akademickich.
5. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

Efekty kształcenia

6. Po ukończeniu praktyk w ramach kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna student ma wiedzę:
  - z zakresu nauk społecznych
  - o instytucjach społecznych, w tym kulturalnych i religijnych
  - o człowieku jako podmiocie tworzącym więzi i struktury społeczne
  - o współczesnej polityce, kulturze, religii i edukacji
  - z zakresu nauk o mediach i komunikacji społecznej, zna podstawowe teorie medioznawcze i kulturoznawcze
  - z zakresu historii XX i XXI wieku
  - o dawnych i współczesnych mediach i systemach medialnych, w tym ich ekonomicznych i politycznych uwarunkowaniach
  - z obszaru regulacji prawnych i norm etycznych związanych z funkcjonowaniem mediów i wykonywaniem zawodu dziennikarza i innych zawodów pokrewnych wykorzystujących technologie medialne
  - o typach i gatunkach wypowiedzi dziennikarskiej, o technikach i środkach retorycznych
  - dotyczącą procesu komunikowania się osób i instytucji z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym
  - z dziedziny nowych technologii w studiowanym obszarze
  - z zakresu public relations, marketingu i ich wykorzystania w mediach oraz wiedzę o reklamie i branży reklamowej
  - dotyczącą specyfiki i podstawowych różnic między dziennikarstwem prasowym, radiowym, telewizyjnym i internetowym oraz dotyczącą form dziennikarskich charakterystycznych dla tych mediów, zasad konstruowania layoutu prasowego i internetowego, programu radiowego i telewizyjnego.
  - z zakresu edukacji medialno-kulturowej, w tym o zjawiskach i problemach społecznych związanych z upowszechnieniem się mediów cyfrowych
  - na temat współczesnych procesów kulturowych związanych z upowszechnieniem się technik wizualnych
  - o współczesnej kulturze słowa, w tym o zjawiskach związanych z upowszechnieniem się nowych form tworzenia tekstów cyfrowych
  - ma wiedzę o związkach współczesnej kultury i polityki
7. Po ukończeniu praktyk w ramach kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna student dysponuje następującymi umiejętnościami praktycznymi:
  - potrafi posługiwać się terminologią z zakresu nauk społecznych
  - potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów politycznych, kulturowych i religijnych
  - potrafi analizować i łączyć ze sobą różne fakty, problemy i procesy historyczne
  - potrafi wykorzystać wiedzę na temat historii mediów i dziennikarstwa dla interpretowania i rozumienia współczesnych zjawisk

- dostrzega relacje między mediami a zjawiskami i procesami politycznymi, ekonomicznymi, społecznymi, kulturowymi, religijnymi i wychowawczymi
  - potrafi tworzyć podstawowe formy dziennikarskie; zna, rozpoznaje i umie posługiwać się podstawowymi gatunkami dziennikarskimi adekwatnymi do potrzeb; potrafi dokonywać selekcji zdobywanych informacji oraz skonstruować krótkie formy informacyjne (pisemne i ustne), posiada praktyczną umiejętność przygotowania typowych tekstów dziennikarskich i publicystycznych
  - potrafi analizować mechanizmy i uwarunkowania decydujące o funkcjonowaniu nowych mediów i mediów masowych krajowych i zagranicznych oraz wskazać najważniejsze podmioty rynku mediów krajowych i zagranicznych
  - potrafi interpretować regulacje prawne związane z wykonywanym zawodem i postępować zgodnie z nimi
  - potrafi rozstrzygać dylematy zawodowe zgodnie z normami etyki zawodowej, przewiduje skutki swoich działań w prawnym i etycznym aspekcie wykonywania zawodu stosując adekwatne narzędzia i wiedzę teoretyczną samodzielnie wyszukuje i weryfikuje informacje oraz właściwie je wykorzystuje
  - posiada umiejętności tworzenia prac pisemnych i prezentacji multimedialnych, organizowania przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych
  - posiada umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim oraz wybranym językiem obcym w mowie i piśmie na poziomie B2
  - potrafi tworzyć skuteczne przekazy medialne w zakresie dziennikarstwa prasowego, radiowego, telewizyjnego oraz internetowego
  - potrafi posługiwać się nowoczesnymi narzędziami właściwymi dla mediów i zawodów związanych z komunikacją społeczną, potrafi wchodzić w różne role zawodowe związane ze studiowanym kierunkiem
  - posiada umiejętności prezentowania własnych poglądów i pomysłów, a także przekonywania do nich rozmówców
  - potrafi korzystać z narzędzi public relations, marketingu politycznego, promocji i reklamy do przekazu medialnego
  - potrafi pracować w zespole, rozumie swoją w nim rolę
  - potrafi tworzyć i interpretować przekazy wizualne i audiowizualne
  - potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe
  - potrafi interpretować zjawiska polityczno-kulturowe posługując się metodami nauk o mediach i kulturoznawstwa
potrafi prowadzić badania i samodzielnie redagować ich wyniki w postaci naukowych prac zaliczeniowych i pracy dyplomowej
8. Po ukończeniu praktyk na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna student posiada następujące kompetencje społeczne:
- zna zakres swojej wiedzy i poziom umiejętności, ma świadomość konieczności ciągłego rozwijania się
  - jest odpowiednio przygotowany do pracy w zespole, rozumie swoją rolę w grupie zawodowej
  - jest świadomy problemów etycznych i prawnych dotyczących pozyskiwania, zarządzania i wykorzystywania informacji
  - jest otwarty na podejmowanie kontaktów społecznych i zawodowych
  - jest aktywny w podejmowaniu nowych wyzwań zawodowych, dostrzega możliwości nowych zawodów i aktywności społecznych związanych z mediami przestrzega zasad etyki zawodowej i norm współżycia społecznego

- jest przygotowany do samodzielnej pracy, powierzone zadania wykonuje starannie i terminowo
- jest przygotowany do samodzielnej i zespołowej pracy naukowej w podstawowym zakresie

Miejsca odbywania praktyk

9. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:
- wybrane redakcje prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
  - wydawnictwa,
  - agencje informacyjne
  - biura rzecznika prasowego
  - agencje reklamy, marketingu, *public relations*
10. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).
11. Student odbywa praktyki w jednej z instytucji z listy miejsc praktyk zamieszczonej na stronie internetowej WT UKSW

V. Zakres obowiązków

12. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane.
13. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „RELIGIOZNAWSTWO” (studia I stopnia)

1. Programem praktyk objęci są studenci po II roku kierunku religioznawstwo. W wyjątkowych przypadkach, na wniosek studenta, Dziekan może wyrazić zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki.

2. Organizacją i koordynacją praktyk realizowanych na kierunku religioznawstwo zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku religioznawstwo, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

3. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).

4. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych – Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- Muzeum Historii Żydów Polskich;
- Muzeum Azji i Pacyfiku;
- Dominikański Ośrodek Informacji o Sektach i Nowych Ruchach Religijnych;
- Urząd do spraw Cudzoziemców;
- Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji Polska;
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- Centrum Inicjatyw Międzykulturowych;
- Amnesty International;
- Centrum Myśli Jana Pawła II;
- MIVA Polska;
- Papieskie Dzieła Misyjne;
- Redakcje periodyków społeczności religijnych: Jednota, As-Salam i innych;
- Inne organizacje, instytucje, stowarzyszenia związane z szerokorozumianą wieloreligijnością, wielokulturowością, działające na rzecz porozumienia i dialogu między ludźmi wybrane przez studenta w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, bądź doradzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk;
- Oficyna Wydawnicza ADAM i WP WeMa;
- Rozgłośnie radiowe, telewizyjne, portale internetowe, zajmujące się tematyka religijną;

5. Przed odbyciem praktyk student kierunku religioznawstwo jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich obowiązującym w UKSW.

6. Zaliczenie praktyki, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do indeksu oraz karty praktykanta lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.

7. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.

8. Praktyki muszą trwać w sumie minimum 4 tygodnie i muszą być odbywane w sposób ciągły (nieprzerwana 4-tygodniowa ciągłość praktyk jest wymogiem do ich zaliczenia). Dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

9. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów. Wówczas student musi odbyć minimum 160 godzin praktyk w jednej lub dwóch instytucjach, poza godzinami zajęć akademickich.

10. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w indeksie i karcie praktykanta (lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 15 października. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „RELIGIOZNAWSTWO” (studia I stopnia)

1. Religioznawstwo wyraźnie wyodrębnia się jako nowy obszar kształcenia. Nie koncentruje się ono tylko na chrześcijaństwie, ale prowadzi badania naukowe nad fenomenem religii we wszelkich jej przejawach i aspektach, tak w przeszłości, jak i współczesności. Bada także zjawiska pokrewne religii, poszukuje zależności między religią a różnorodnymi dziedzinami kultury, prezentuje ponadto różne religie świata oraz ich wzajemne powiązania. Korzysta z doświadczeń i osiągnięć innych nauk humanistycznych, zajmujących się religią, czyniąc z nich w ten sposób nauki pomocnicze. Korzysta z wypracowanych metod nauk humanistycznych, dotychczas stosowanych w religioznawstwie. Religioznawstwo nie orzeka o istnieniu bądź nieistnieniu Boga, jak również o prawdziwości danej religii, stwierdzeń i dogmatów, traktując te tematy wyłącznie jako materiał badawczy. Kierunek ten przyczynia się do rozwoju kształcenia, badań naukowych oraz sprzyja zrozumieniu przemian zachodzących w sferze społecznej, gospodarczej i politycznej, kształcąc potrzebnych specjalistów, potrafiących zrozumieć złożone relacje między religiami, potrzebę uwzględnienia religii w działalności społecznej i gospodarczej oraz potrzebę dialogu międzyreligijnego, będącego częścią szerszego dialogu międzykulturowego. Współcześnie jawi się potrzeba tego typu specjalistów w różnych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i politycznego, gdyż Polska staje się społeczeństwem coraz bardziej wielokulturowym, a na pewno otwierającym się na inne kultury i religie, tym samym stając przed trudnym wyzwaniem (zadaniem) poznania i zmierzenia się z „innością kulturową i religijną”, doświadczaną za granicą, ale również w kraju.

2. Dzięki przynależności do Unii Europejskiej, wielu Polaków decyduje się na dłuższy lub krótszy wyjazd do któregoś z krajów UE na studia, do pracy, na stypendia albo po prostu w celach turystycznych. Wielu z nich doświadcza, że sama znajomość języka i historii danego kraju nie wystarcza. Konieczna jest dodatkowo znajomość tamtejszej kultury, form

religijności, tradycji i zwyczajów. Stąd też jawi się konieczność uwrażliwienia wszystkich wyjeżdżających z kraju właśnie na te aspekty, co z pewnością pozwoli do minimum złagodzić tzw. „szok kulturowy”, co swoją drogą przełoży się też na pełniejsze zdomowienie (lepiej samopoczucie) w nowym środowisku pracy i życia.

3. W Polsce przebywa coraz więcej obcokrajowców z UE, jak również z poza UE. Traktują oni Polskę jako kraj tranzytowy albo jako kraj docelowy swojego pobytu w Europie. Są to głównie migranci albo uciekinierzy. Mieszkają zazwyczaj w ośrodkach dla uchodźców, gdzie czekają (miesiącami albo nawet latami) na przyznanie im stosownego statusu lub udzielenie pozwolenia na pobyt w Polsce. Grupa ta liczy kilkadziesiąt tysięcy osób. Tylko nieliczni dążą do zaadaptowania się w Polsce poprzez poznanie języka i naszej kultury, poprzez podjęcie się legalnych form zarobkowania. Bez wątplenia właśnie ta grupa potrzebuje wsparcia ze strony osób adekwatnie przygotowanych, takich, które znają ich własny język, znają ich kraje pochodzenia, ich kulturę i formy religijności. Osoby z takim doświadczeniem i przygotowaniem mogą z jednej strony pełnić rolę pomostu pomiędzy obcokrajowcami a Polakami, a z drugiej strony być wsparciem dla tych wszystkich, którzy z obcokrajowcami pracują (wolontariusze, pracownicy socjalni, przedstawiciele administracji itd.). Inną grupą, potrzebującą wsparcia są studenci z Białorusi, Ukrainy czy też Rosji.

I. Cele odbywania praktyk

4. Weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów i zdobywanie umiejętności praktycznych przez studentów kierunku „religioznawstwo” podczas pracy w instytucjach państwowych i społecznych, wydawnictwach, ośrodkach dla uchodźców, wśród emigrantów oraz instytucjach edukacyjno-szkoleniowych.

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

5. Praktyki odbywają się po II roku studiów w okresie wakacji przez 4 tygodnie w liczbie 160 godzin pod kierunkiem opiekuna z ramienia Wydziału Teologicznego UKSW (pełnomocnik Dziekana ds. praktyk) oraz wskazanych przez niego osób (dyrektorów i kierowników instytucji przyjmujących na praktykę).

6. Podstawowym wymogiem praktyk studenckich jest ich ciągłość. Istotnym jest, aby student uczestniczył w całodziennym, całotygodniowym i całomiesięcznym procesie funkcjonowania danej instytucji. Dzięki temu zdobywa sam większe doświadczenie zawodowe, a jednocześnie może ujawnić swoje uzdolnienia i cechy osobowe, co w przyszłości często owocuje zatrudnieniem praktykanta na staż lub etat.

7. Z tego powodu praktyki studentów odbywają się zasadniczo w okresie wakacyjnym: w lipcu, sierpniu lub wrześniu. W wyjątkowych przypadkach (np. z powodu choroby, wyjazdu za granicę, konieczności pracy zarobkowej) w porozumieniu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenci mogą je odbywać w innych miesiącach – pod warunkiem, że nie będą one czasowo kolidowały z obowiązkowymi zajęciami dydaktycznymi w UKSW oraz że odbywać się będą całodziennie w wymiarze przynajmniej 20 godzin miesięcznie i obejmą w sumie co najmniej 160 godzin w wymiarze całego przebiegu studiów.

8. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

9. Po ukończeniu praktyk na kierunku religioznawstwo student ma pogłębioną wiedzę z zakresu:

- zadań i obowiązków religioznawcy we współczesnym wieloetnicznym i wielonarodowym społeczeństwie;
- specyfiki instytucji służących człowiekowi w potrzebie;
- specyfiki pracy w środowiskach wieloetnicznych i wieloreligijnych oraz niebezpieczeństw i zagrożeń, na jakie może być narażony religioznawca (niezrozumienie, agresja ze strony przedstawicieli innych narodowości i inne);
- czynnego udziału w pracy instytucji zajmującej się problematyką wieloreligijności;
- zdobywania i doskonalenia umiejętności nawiązywania kontaktu i relacji z osobami innych narodowości, pokonywanie bariery językowej, umiejętność empatii;

10. Po ukończeniu praktyk w ramach kierunku religioznawstwo student dysponuje umiejętnościami praktycznymi w zakresie:

- utrwalenie teoretycznej i praktycznej wiedzy, nabytej w czasie zajęć dydaktycznych na uczelni;
- utrwalenie poznanych oraz poznanie nowych pojęć z zakresu religioznawstwa; praktyczne posługiwanie się tymi pojęciami;
- pogłębianie wrażliwości w zakresie pomocy człowiekowi w potrzebie;
- doświadczenie pracy w zespole;
- przekazywania obiektywnych informacji z zakresu religioznawstwa (prowadzenie szkoleń, warsztatów, konferencji).
- obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych;
- przygotowywania projektów dla instytucji i organizacji zajmujących się wieloreligijnością i wielokulturowością;
- realizacji projektów o charakterze społecznym;
- komunikacji interpersonalnej, kulturowej i społecznej z osobami i środowiskami multikulturowymi;
- szkolenia wolontariatu;
- posługiwania się normami i regułami etyczno-moralnymi, prawnymi i zawodowymi w celu rozwiązywania konkretnych problemów społecznych;
- nawiązywania współpracy z różnymi podmiotami działalności, kulturalnej, społecznej i religijnej;

11. Po ukończeniu praktyk w ramach kierunku religioznawstwo student posiada kompetencje społeczne w zakresie:

- nawiązywania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych, kulturowych i społecznych z osobami pochodzącymi z innych kręgów kulturowych;
- krytycznej świadomości poziomu pochodzących z różnych kręgów kulturowych;
- podejmowania trudu i odznaczania się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie działalności wieloreligijnej;
- przewidywania wielokierunkowych skutków swojej aktywności interpersonalnej i społecznej;
- rozumienia potrzeby interdyscyplinarnego podejścia do trudnych problemów społecznych;

- świadomości własnej, twórczo rozumianej odpowiedzialności za kształt życia społecznego;

IV. Miejsca odbywania praktyk

12. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach, takich jak:

- wydziały ministerstw, samorządowe urzędy zajmujące się sprawami wieloreligijności i imigrantami;
- muzea i ośrodki kultury zajmujące się religiami;
- szkoły oraz ośrodki edukacyjne podejmujące problematykę wieloreligijną i wielokulturową;
- redakcje czasopism, portali internetowych, rozgłośni radiowych podejmujące problematykę religijną i kulturową;
- administracja kościołów i domów modlitw;
- instytucje zajmujące się przygotowaniem i prowadzeniem szkoleń dla kadr oraz trenerów pracujących z wyznawcami różnych religii;
- ośrodkach pomocy imigrantom;
- redakcjach wydawnictw;
- inne instytucje i organizacje zajmujące się kwestiami związanymi z religioznawstwem, wybrane przez studenta w porozumieniu z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk, bądź doradzone przez Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk

13. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z Regulaminem praktyk UKSW).

V. Zakres obowiązków

14. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane. W każdym razie obowiązki studenta podczas praktyk powinny być zróżnicowane:

- administracyjne (udział w administrowaniu związanym z wieloreligijnością);
- interpersonalne (prowadzenie rozmów, badań, kwerend z zakresu wieloreligijności i wielokulturowości);
- indywidualne (próby podejmowania i realizowania własnych inicjatyw dotyczących wieloreligijności);

15. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku religioznawstwo, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA” (studia II stopnia)

1. Celem studiów na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” jest wykształcenie absolwenta mającego profesjonalne przygotowanie do pracy w szeroko pojętej dziedzinie mass mediów i komunikacji społecznej i uwzględniającego w swych działaniach zasady etyki dziennikarskiej. Zmieniający się dynamicznie rynek pracy w Polsce stawia bowiem przed młodymi ludźmi wiele nowych wyzwań i wymagań, nieznanymi poprzednim pokoleniom. Informacja w dzisiejszych czasach jest dobrem najcenniejszym. Dostęp do niej i zarządzanie nią w profesjonalny sposób to jedno z największych wyzwań w komunikacji społecznej. Umiejętności, które powinien posiadać w dzisiejszych czasach dziennikarz, to już nie tylko profesjonalny warsztat medialny, znajomość i wycucie nowych mediów, ale także wiele innych koniecznych do wykonywania tego zawodu kompetencji. Wśród nich są między innymi: umiejętne zarządzanie projektami w Internecie, wiedza z zakresu relacji inwestorskich, wysokie kompetencje z zakresu zarządzania kryzysami medialnymi (szczególnie w mediach społecznościowych), umiejętność pracy w grupie, a także pogłębione wiedza z zakresu public relations, w tym troska o dobry wizerunek firmy, jej markę i komunikację. Koncerny medialne są przecież także przedsiębiorstwami, które obok zarządzania produktem (informacja), troszczą się o swoją markę i budują unikalny wizerunek oraz więź z odbiorcą i użytkownikiem. Wysokie kompetencje komunikacyjne własne dziennikarza, umiejętności zarządzania obiegiem informacji wewnątrz i na zewnątrz firmy, a także promowania informacji, czy też umiejętności związane ze sprawnym ich wyszukiwaniem (nie tylko w Internecie, ale także w innych źródłach), to cechy oczekiwane przez pracodawców w zawodzie dziennikarza. Są to jednocześnie wiedza i umiejętności, które nabędzie student II stopnia studiów na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” ze specjalnością „komunikacja medialno-marketingowa”, prowadzonych na Wydziale Teologicznym UKSW w Instytucie Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa.

2. Organizacją i koordynacją praktyk Instytutu zajmuje się Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.

3. Student ma prawo do samodzielnego zaproponowania miejsca odbywania praktyki, jednak o miejscu odbywania praktyki przez studenta decyduje Pełnomocnik (zgodnie z regulaminem praktyk UKSW).

4. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach:

- redakcjach prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
- w wydawnictwach,
- w agencjach informacyjnych,
- w biurach rzecznika prasowego,
- w agencjach reklamy, marketingu, *public relations*

5. Przed odbyciem praktyk student kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna jest zobowiązany do zapoznania się z Regulaminem praktyk studenckich obowiązującym w UKSW.

6. Zaliczenie praktyki, wraz z ilością godzin zrealizowanych praktyk, wpisuje się do indeksu oraz karty praktykanta lub innego dokumentu, stosownie do procedury odbywania praktyk przez studenta.

7. Warunkiem zaliczenia praktyki jest dopełnienie wszelkich formalności przed, w trakcie i po odbyciu praktyk.

8. Ocena praktyk:

Częstkowa ocena studenta jest dokonywana przez opiekunów praktyk z ramienia danej instytucji medialnej, który ocenia stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Całościowej oceny studenta i wpisu do indeksu dokonuje opiekun praktyk z ramienia UKSW w oparciu o ocenę cząstkową dokonaną przez opiekunów praktyk oraz dziennik praktyk (lub inny wystawiony przez instytucję, gdzie miały miejsce praktyki dokument, zawierający opis przebiegu praktyk i wykonywanych przez praktykanta czynności), a także przeprowadzoną ze studentem rozmowę. Skala ocen jest dwustopniowa: zaliczone – niezaliczone.

Pomocnicze kryteria oceny:

- zaangażowania w wykonywaną pracę (punktualność przychodzenia i opuszczania miejsca odbywania praktyki, wykorzystanie czasu, obowiązkowość i terminowe wykonywanie powierzonych zadań);
- umiejętność zrozumienia powierzanych zadań;
- umiejętność posługiwania się językiem polskim w mowie i piśmie i precyzyjnego wyrażania swych myśli;
- odporność na stres i presję czasu;
- umiejętność pracy zespołowej;
- ogólne predyspozycje do pracy w mediach, uzdolnienia, etc.;
- poprawności wykonywanej pracy (od strony merytorycznej i językowej);
- umiejętność pogłębiania własnej wiedzy i wyszukiwania potrzebnych wiadomości

9. Praktyki muszą trwać w sumie minimum 4 tygodnie i muszą być odbywane w sposób ciągły (nieprzerwana 4-tygodniowa ciągłość praktyk jest wymogiem do ich zaliczenia). Dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

10. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów. Wówczas student musi odbyć minimum 160 godzin praktyk w jednej lub dwóch instytucjach, poza godzinami zajęć akademickich.

11. Po zakończeniu praktyk student Instytutu udaje się do Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk, aby otrzymać zaliczenie praktyk w indeksie i karcie praktykanta (lub innym dokumencie stosownie do wybranej procedury odbywania praktyk). Następnie przedkłada wymagane dokumenty w Biurze Karier, by otrzymać potwierdzenie odbycia praktyk. Zaliczenie praktyk powinno nastąpić do 15 października. Punktację (ECTS) uzyskaną za odbycie praktyk student otrzymuje w pierwszym semestrze ostatniego roku studiów.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKU „DZIENNIKARSTWO I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA” (studia II stopnia)

I. Cele odbywania praktyk

1. Student powinien wykorzystywać wiedzę teoretyczną zdobytą w ramach studiów na UKSW. Powinien biegle posługiwać się językiem polskim (nie robić błędów stylistycznych, gramatycznych i ortograficznych). Powinien także mieć podstawowe informacje na temat gatunków dziennikarskich, specyfiki poszczególnych rodzajów mediów i zasad komunikacji interpersonalnej.

2. Dla dobrego podjęcia i wypełnienia praktyk, niezbędna jest formacja studentów nie tylko w zakresie wiedzy intelektualnej, ale także formacja etyczno-moralna oraz kultura osobista. Niewątpliwie przydatne będą: umiejętność pracy zespołowej, odporność na stres, dociekliwość, rzetelność, sumienność, umiejętność zarządzania czasem i zasobami ludzkimi.

3. Weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej podczas studiów i zdobywanie umiejętności praktycznych przez studentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, po przez:

- zrozumienie zadań i obowiązków pracownika mediów we współczesnym społeczeństwie;
- poznanie specyfiki pracy w instytucjach medialnych;
- utrwalenie teoretycznej i praktycznej znajomości zasad komunikacji medialno-marketingowej, nabytych w czasie zajęć dydaktycznych na uczelni;
- utrwalenie poznanych oraz poznanie nowych pojęć z zakresu mediów; praktyczne posługiwanie się tymi pojęciami;
- poznanie specyfiki pracy w środkach społecznego przekazu oraz niebezpieczeństw i zagrożeń, na jakie narażony jest dziennikarz (pracownik agencji reklamowych i PR, rzecznik prasowy, infobroker) – stres, presja czasu, konieczność zdobywania informacji, wypalenie zawodowe; możliwość nacisków i in.;
- czynny udział w życiu i pracach redakcji i innych instytucji związanych z mediami;
- zdobywanie i doskonalenie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z innymi dziennikarzami oraz współpracownikami (ekspertami, osobami stanowiącymi źródła informacji, znanymi osobami życia publicznego);
- współpraca przy tworzeniu przekazów prasowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych, reklamowych, komunikatów *public relations*, a z czasem – samodzielne ich tworzenie pod nadzorem i kierownictwem doświadczonych redaktorów i dziennikarzy;
- współpraca i tworzenie przekazów marketingowych, reklamowych i public relations; poznanie specyfiki pracy w branży PR i reklamowej, ze szczególnym uwzględnieniem nowych mediów;
- nabycie umiejętności researchu i filtrowania potrzebnych informacji;
- pogłębienie wrażliwości na ścisłość i poprawność języka dziennikarskiego;
- doświadczenie pracy zespołowej;
- radzenie sobie w sytuacji pojawiającego się *zespołu wypalenia*;

II. Wymiar czasowy i punktacja praktyk

4. Praktyki w ramach studiów II stopnia na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” muszą trwać w sumie minimum 4 tygodnie, obejmując 160 godzin pracy. Nieprzerwana 4-tygodniowa ciągłość praktyk jest wymogiem ich zaliczenia. Dlatego zaleca się, by praktyki odbywały się w okresie wakacji (lipiec-sierpień-wrzesień).

5. W wyjątkowych sytuacjach, za zgodą Dziekana, w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Praktyk, można odbyć praktyki także w ciągu roku akademickiego, tak jednak, by nie kolidowały z programem nauczania i jeśli nie utrudni to przebiegu studiów. Wówczas student musi odbyć minimum 160 godzin praktyk w jednej lub dwóch instytucjach, poza godzinami zajęć akademickich.

6. Za zrealizowanie praktyk zgodnie z obowiązującym Regulaminem praktyk student otrzymuje 6 punktów ECTS.

III. Efekty kształcenia

7. Po ukończeniu praktyk w ramach studiów II stopnia na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” student posiada następujące kompetencje:

	WIEDZA	
K_W03	Ma poszerzoną i specjalistyczną wiedzę o normach i regulacjach prawnych (w tym dotyczących ochrony własności intelektualnej i aktualnej kodyfikacji prawa autorskiego, prawa mediów oraz aktów prawnych regulujących dostęp do informacji publicznej), a także o zasadach i branżowych kodeksach etycznych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych mediów, normach oraz zasadach i przepisach dotyczących struktur społecznych, a szczególnie instytucji medialnych oraz instytucji kultury, rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania	H2A_W08 H2A_W10 S2A_W07
K_W07	Zna rozmaite struktury, instytucje i systemy polityczne na świecie oraz ma poszerzoną wiedzę o relacjach i zależnościach między nimi, a także o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych, narzędziach badania procesów społecznych, badań opinii publicznej i czynników, które jej kształtują	S2A_W02 S2A_W03
K_W09	Głęboko rozumie potrzebę komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, zna w stopniu zaawansowanym wszystkie obowiązki i zadania rzecznika prasowego instytucji	H2A_W03 H2A_W04 S2A_W04 S2A_W06
K_W17	Zna w sposób pogłębiony techniki pozyskiwania danych i informacji oraz potencjalne źródła informacji; posiada dogłębną wiedzę na temat zasad selekcji, oceny jakości i prezentacji informacji	H2A_W07 S2A_W11

	UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	Biegłe zna, dobrze rozpoznaje i znakomicie umie posługiwać się wszystkimi gatunkami dziennikarskimi, adekwatnymi do potrzeb komunikacji medialnej, a także rozpoznaje i biegłe wykorzystuje specyfikę komunikacji w nowych mediach oraz w mediach społecznościowych	H2A_U01 H2A_U08 H2A_U09 S2A_U06
K_U02	Potrafi precyzyjnie określić i wykorzystać rozmaite źródła informacji dziennikarskich, a także korzystać z różnych źródeł informacji; dokonuje biegłe selekcji, oceny jakości i prezentacji informacji oraz swobodnie posługuje się nimi w pracy we wszystkich rodzajach mediów oraz w komunikacji z mediami i komunikacji marketingowej	H2A_U01 H2A_U03 S2A_U06
K_U03	Biegłe konstruuje wszystkie formy informacyjne (pisemne i ustne), bezbłędnie dokonuje selekcji zdobywanych informacji, zauważa i wskazuje na zależności między nimi i ich wpływ na procesy społeczne i postawy indywidualne odbiorców	H2A_U09 H2A_U10 S2A_U08
K_U04	Posiada w stopniu biegłym praktyczną umiejętność przygotowania pisemnych tekstów w języku polskim, zgodnie z regułami i zasadami ortografii, gramatyki i stylistyki języka polskiego oraz wymaganiami komunikacji medialnej i słownictwem specjalistycznym z wymaganej dziedziny	H2A_U09
K_U16	Biegłe wykorzystuje techniki komunikowania właściwe dla Internetu, nowych mediów i mediów społecznościowych	H2A_U08
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	W pracy stosuje się do poznanych i przyswojonych norm prawnych i zasad etyki ogólnej i zawodowej	H2A_K04
K_K02	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza niepowtarzalne kierunki własnego rozwoju i kształcenia, potrafi także inspirować i organizować proces uczenia innych osób	H2A_K02 H2A_K01
K_K08	jest dobrze przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach medialnych (lub instytucji sektora medycznego, zależnie od wybranej specjalności) i zdolny do biegłego porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, jak również przedstawicielami obcych	H2A_K02

	cywilizacji	
K_K09	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania związane z pracą w instytucjach medialnych (lub instytucjach sektora medycznego, zależnie od wybranej specjalności)	H2A_K03 S2A_K05

IV. Miejsca odbywania praktyk

8. Praktyki mogą się odbywać w wybranych instytucjach:

- redakcjach prasy, radia, telewizji, portali internetowych,
- w wydawnictwach,
- w agencjach informacyjnych,
- w biurach rzecznika prasowego,
- w agencjach reklamy, marketingu, *public relations*

V. Zakres obowiązków

9. Zakres obowiązków studenta podczas praktyk uzależniony jest od profilu instytucji, w której są one realizowane. Szczegółowy zakres obowiązków studenta podczas praktyk w konkretnej instytucji ustala Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk, który sprawuje także nadzór nad przebiegiem praktyk.